

دانشکده: ریاضی

فیلترهای فازی تعمیم یافته در شبکه های باقیمانده

دانشجو: زین العابدین محمدی

اساتید راهنما:

دکتر مهدی هاشمی و دکتر محمود بخشی

استاد مشاور:

دکتر احمد زیره

پایان نامه ارشد جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

مهر ماه: ۱۳۹۱

دانشگاه صنعتی شاهرود

دانشکده : ریاضی

گروه : جبر

پایان نامه کارشناسی ارشد (رساله دکتری) آقای: زین العابدین محمدی

تحت عنوان: فیلترهای فازی تعمیم یافته در شبکه های باقیمانده

در تاریخ ۹۱/۷/۵ توسط کمیته تخصصی زیر جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد ..... مورد ارزیابی و با درجه ..... مورد پذیرش قرار گرفت.

امضاء	نماینده تحصیلات تکمیلی	امضاء	اساتید داور
	نام و نام خانوادگی :دکتر مهدی ایان منش		نام و نام خانوادگی : دکتر حیدر جعفری
			نام و نام خانوادگی : دکتر نصر آزادانی
			نام و نام خانوادگی :
			نام و نام خانوادگی :

امضاء	اساتید مشاور	امضاء	اساتید راهنما
	نام و نام خانوادگی : دکتر احمد زیره		نام و نام خانوادگی : دکتر ابراهیم هاشمی
	نام و نام خانوادگی :		نام و نام خانوادگی : دکتر محمود بخشی

تقدیم بہ: روح بلند نبی اسلام حضرت محمد (ص) و

مرحومہ همسر م شهربانو امین زاده و مادر م و دو دخترانم زہرا و مہلا کہ باتمام قدرت در این راہ
مرا یاری کردند.

تقدیر و تشکر

در اینجا لازم است از کلیه کسانی که در طول مدت تحصیل مرا یاری نموده‌اند، تشکر و قدردانی نمایم. ابتدا از خانواده‌ام تشکر می‌کنم که عزم مرا در ادامه تحصیل جزم کردند .

و نیز لازم است که از جناب آقای دکتر احمد زیره و رئیس دانشکده علوم پایه دانشگاه صنعتی شاهرود که به حق راهنما و مشوق بنده در قعرمشکلات بودند وهمچنین از اساتید محترم جناب دکتر محمود بخشی و آقای دکتر دهقان و سرکار خانم دکتر محمدزاده از اساتید دانشگاه بجنورد که کمک شایانی را در ادامه تحصیل و کارم داشتند از صمیم قلب قدردانی و تشکرمی‌کنم و سپاس‌گذار هستم .

از مسئولین و کارکنان محترم آموزش دانشکده علوم پایه دانشگاه صنعتی شاهرود که نهایت دلسوزی را در برخورد با اینجانب داشته‌اند و نیز تمامی کارمندان محترم آموزش دانشگاه بجنورد که الحق و والانصاف زحمات زیادی را از جانب بنده متقبل شدند کمال تشکر و قدردانی را دارم و از خداوند برای همه آرزوی سلامتی و تن درستی دارم.

در پایان از دوستان عزیزم آقایان سعید آدینه پور و مهندس حسن مرادی و هادی قاسمی نیز تقدیر و تشکر می‌کنم .

زین العابدین محمدی

تعهد نامه

اینجانب زین العابدین محمدی دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته ریاضی محض - جبر

دانشکده ریاضی دانشگاه صنعتی شاهرود نویسنده پایان نامه فیلتر های فازی

تعمیم یافته در شبکه های باقیمانده تحت راهنمایی دکتر ابراهیم هاشمی متعهد می شوم .
دکتر محمود بخشبی

- تحقیقات در این پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است .
- در استفاده از نتایج پژوهشهای محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است .
- مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نشده است .
- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه صنعتی شاهرود می باشد و مقالات مستخرج با نام « دانشگاه صنعتی شاهرود » و یا « Shahrood University of Technology » به چاپ خواهد رسید .
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی پایان نامه تأثیرگذار بوده اند در مقالات مستخرج از پایان نامه رعایت می گردد.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه ، در مواردی که از موجود زنده (یا بافتهای آنها) استفاده شده است ضوابط و اصول اخلاقی رعایت شده است .
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده است اصل رازداری ، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است .

تاریخ ۱۳۹۱/۷/۱۸
امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج ، کتاب ، برنامه های رایانه ای ، نرم افزار ها و تجهیزات ساخته شده است) متعلق به دانشگاه صنعتی شاهرود می باشد . این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود .
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی باشد .

* متن این صفحه نیز باید در ابتدای نسخه های تکثیر شده پایان نامه وجود داشته باشد .

چکیده

در فصل اول ابتدا تعریف مشبکه و ویژگی‌هایی از مشبکه‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهیم. سپس مشبکه مانده‌ای و انواع مانده‌ها و رابطه بین آنها و ویژگیهای مهم آنها را مطالعه می‌کنیم. همچنین تعریف فیلتر و خواص فیلترها و انواع فیلترها مورد بررسی قرار می‌دهیم.

در فصل دوم فیلترهای $(\alpha, \beta)_T$ -فازی در مشبکه‌های مانده‌ای را تعریف کرده و انواع

فیلترهای $(\alpha, \beta)_T$ -فازی به همراه ویژگی‌هایی از آنها را مورد مطالعه قرار می‌دهیم.

در فصل سوم فیلتر استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی و فیلتر استلزامی مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی و فیلترهای

بولی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی را با الگو برداری از تعرف فیلتر استلزامی و فیلتر استلزامی مثبت و فیلتر بولی

و فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی تعریف کرده ایم و در ادامه بحث تحت عنوان چند قضیه و نتیجه ویژگیهایی

از این نوع فیلترهای فازی جدید را مورد مطالعه قرار خواهیم داد.

در فصل چهارم شرایط معادل دیگری برای فیلترهای استلزامی $(\epsilon, \epsilon \vee q)_T$ -فازی، $(\epsilon, \beta)_T$ -

فازی، $(\alpha, \beta)_T$ -فازی، $(q, \epsilon \vee q)_T$ -فازی، $(\epsilon \wedge q, \beta)_T$ -فازی، $(\epsilon \wedge q, \epsilon)_T$ -فازی و

$(q, \beta)_T$ -فازی را به کمک تعاریف و قضایای مطرح شده در فصول قبلی بررسی کرده ایم. تمامی

مطالب فصول ۳ و ۴ توسط محقق ارائه شده اند.

واژگان کلیدی: مشبکه باقیمانده- فیلتر- فیلتر فازی

مقدمه.....	۱
فصل اول : مفاهیم اولیه.....	۴
۱-۱ مشبکه های مانده ای.....	۵
۲-۱ فیلترها و فیلترهای نرمال.....	۱۲
۳-۱ فیلترهای بولی و فیلترهای استلزامی.....	۱۵
۴-۱ فیلترهای استلزامی مثبت.....	۱۷
فصل دوم : فیلترهای $(\alpha, \beta)_T$ - فازی.....	۱۹
۱-۲ فیلترهای $(\alpha, \beta)_T$ - فازی و چند نوع آنها.....	۲۰
۲-۲ فیلترهای $(\epsilon, \epsilon)_T$ - فازی.....	۲۷
۳-۲ فیلترهای $(\alpha, \epsilon \vee q)_T$ - فازی.....	۳۰
۴-۲ فیلترهای $(q, \beta)_T$ - فازی.....	۴۰
فصل سوم : فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ - فازی.....	۴۲
۱-۳ فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ - فازی.....	۴۳
۲-۳ فیلترهای استلزامی مثبت $(\alpha, \beta)_T$ - فازی.....	۴۶
فصل چهارم نتایجی دیگر در باب فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ - فازی.....	۴۹
۱-۴ تعمیم چند ویژگی از فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ - فازی.....	۵۰

۲-۴ تعمیم چند ویژگی از فیلترهای استلزامی $(\epsilon \wedge q, \beta)_T$ - فازی ۵۷

۳-۴ تعمیم چند ویژگی از فیلترهای استلزامی $(q, \beta)_T$ - فازی ۵۹

منابع ۶۳

واژه نامه ریاضی ۶۵

مقدمه

در نظریه حلقه های تعویض ناپذیر زیرحلقه ها و ایده آل های یک طرفه نقش مهمی را در مطالعه این نوع حلقه ها ایفا می کنند. برای روشن شدن این مطلب فرض کنیم R یک حلقه تعویض ناپذیر و $\mathcal{J}$ مجموعه تمام ایده آل های دو طرفه R باشد. میدانیم که $\mathcal{J}$ به همراه رابطه شمول یک مجموعه مرتب جزئی است. بعلاوه $\mathcal{J}$ نسبت به اشتراک دلخواه اعضایش بسته است، به عبارتی اشتراک هر دو ایده آل همواره یک ایده آل است. فرض کنیم I و J دو ایده آل از حلقه R باشند. ایده آل تولید شده توسط اجتماع این ایده آلها را با $I \vee J$ نشان دهیم در اینصورت $\mathcal{J}$ به همراه $\cap$ و $\vee$ تشکیل یک شبکه می دهد.

فرض کنیم R حلقه ای تعویض ناپذیر و در شرط زنجیر افزایشی روی ایده آل های راست صدق کند و I و J ایده آل هایی از R باشند. در اینصورت ضرب ایده آل های I و J را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$IJ = \langle IUJ \rangle$$

عمل ضرب فوق روی $\mathcal{J}$ دارای خواص زیر است:

(۱) ضرب هر دو ایده آل، یک ایده آل است.

$$(۲) \text{ اگر } I_1 = I_2, \text{ آنگاه برای هر } J \in \mathcal{J}, I_1 J = I_2 J \text{ و } J I_1 = J I_2.$$

$$(۳) (I_1 I_2) I_3 = I_1 (I_2 I_3).$$

$$(۴) J(I_1 \vee I_2) = J I_1 \vee J I_2 \text{ و } (I_1 \vee I_2) J = I_1 J \vee I_2 J.$$

بعلاوه الف) $(\mathcal{J}, \cap, \vee, \{0\}, R)$ یک شبکه کراندار است، بدین معنی که ایده آل های $\{0\}$ و R به ترتیب کوچکترین و بزرگترین عناصر $\mathcal{J}$ نسبت به رابطه شمول هستند.

ب) $(\mathcal{J}, \cdot, R)$ یک تکواره تعویض ناپذیر است.

ج) به ازای هر دو ایده آل I_1 و I_2 مجموعه $X = \{J \in \mathcal{J} : I_1 J \subset I_2\}$ ، طبق خاصیت زنجیر افزایشی دارای عنصر ماکزیممی مانند J_0 در $\mathcal{J}$ است که به صورت $J_0 = I_1^{-1} I_2$ نمایش داده و آن را مانده چپ I_2 نسبت به I_1 می نامیم.

این مفاهیم منجر به معرفی ساختار جدیدی به نام مشبکه های مانده ای گردید. مشبکه های مانده ای ابتدا در حالت تعویض پذیر توسط دیل ورث^۱ و سپس توسط ورث در حالت تعویض ناپذیر بررسی شدند. این در حالی بود که قبل از آن کرول^۲ مطالعه چنین ساختاری به تجزیه مولفه ای ایده آلها را انجام داده بود.

از عمده ترین مثالها می توان به MV -جبرها و BL -جبرها اشاره کرد. که به ترتیب توسط چانگ^۳ و هایک^۴ معرفی شدند.

در سال ۲۰۰۲ راکونک^۵ و جورجسکو^۶ و دیگران به طور مستقل MV -جبرها را تعمیم داده و مفهوم شبه MV -جبرها را معرفی کردند. البته راکونک آن را MV -جبر تعویض ناپذیر نامید.

ایزکی^۷ و تاناکا^۸ در سال ۱۹۷۶، نظریه ایده آلهای استلزامی در BCK -جبرها را معرفی کردند. سپس

هو^۹ و سسا^{۱۰} در سال ۱۹۹۴، نظریه ایده آلهای بولی در MV -جبرها را معرفی و همچنین ثابت کردند

که ایده آل های استلزامی و ایده آلهای بولی در یک MV -جبر معادلند.

---

^۱- R.P.DILWORTH

^۲-W.Krull

^۳-Chang

^۴-Hajek

^۵-Rachunek

^۶-Georgescu

^۷-Iseki

^۸-Tanaka

^۹-Hoo

^{۱۰}-Sessa

تورن^۱ در سال ۲۰۰۱، نظریه فیلترهای استلزامی و فیلترهای بولی در BL - جبرها را معرفی کرد. او آنها را سیستمهای استلزامی استنتاجی و سیستمهای استنتاجی بولی نامید. و ثابت کرد که در BL - جبرها فیلترهای استلزامی و فیلترهای بولی معادلند.

لی^۲ و لیو^۳ در سال ۲۰۰۷، مفهوم فیلترهای بولی و فیلترهای استلزامی در شبکه های مانده ای را معرفی کردند و همچنین ثابت کردند که این دو مفهوم هم ارزند.

اولین بار، پرفسور عسگر لطفی زاده در سال ۱۹۶۵ منطق فازی و تئوری مجموعه های فازی را معرفی کرد. او از این روش برای مدل سازی ابهامات و عدم قطعیت موجود در تصمیم گیری استفاده کرد.

ایده اصلی فازی ساده است؛ عبارات، فقط "صحیح" یا "غلط" نیستند. بلکه می تواند تا حدی درست باشند و تا حدی غلط. بعد از گسترش نظریه مجموعه های فازی و منطق فازی، محققان تحلیلگر سیستم های فازی دریافتند که این منطق، ابزار مناسبی برای مدل سازی است. روشهای بهینه سازی فازی، سیستم های استنتاج فازی و تلفیق روشهای فازی با تکنیک های دیگر مانند تلفیق هوش مصنوعی از کاربردهای مهم این تئوری است. مثالهای از این کاربردها را می توان در کارهای هوانگ^۴ و ساد^۵ و همکاران در سال ۱۹۹۶ و فونتانه^۶ و همکاران در سال ۱۹۹۷، ملاحظه کرد.

هو و سسا در سال ۱۹۹۴، این ایده را در MV - جبرها به کار بسته و مفهوم ایده آلهای فازی اول و ایده آلهای فازی ماکسیمال و ایده آلهای فازی بولی معرفی نمودند.

همچنین لی و لیو در سال ۲۰۰۵، نظریه مجموعه فازی را در BL - جبرها بکار بستند و مفهوم فیلترهای فازی و فیلترهای اول را معرفی کردند و ثابت کردند که BL - جبرها ی خارج قسمتی القا شده توسط

---

^۱-Turunen

^۲-Li

^۳-Liu

^۴-Hung

^۵-Saad

^۶-Fontane

فیلترهای فازی اول یک BL - جبر مرتب است. آنها همچنین مفاهیم فیلترهای فازی بولی و فیلترهای استلزامی مثبت در BL - جبرها را معرفی کرده و نتایج مهمی به دست آوردند.

فصل اول

مفاهيم مقدماتی

در این فصل مفاهیم مقدماتی از شبکه ها و شبکه های مانده ای را ارائه خواهیم کرد. همچنین مفهوم فیلترها و ویژگی‌هایی از آنها را مورد مطالعه قرار می‌دهیم. برای مطالعه جزئیات بیشتر به [۲] و [۳] و [۷] و [۱۳] و [۱۴] و [۱۵] مراجعه نمایید.

۱-۱-۱ شبکه های مانده ای

تعریف ۱-۱-۲ یک شبکه یک مجموعه مرتب جزئی مانند $(C, \leq)$ است، که هر دو عضو آن دارای سوپریمم و اینفیمم در C باشند.

قرارداد ۱-۱-۲ برای هر دو عنصر $x, y \in C$ سوپریمم و اینفیمم آنها را به ترتیب $\sup\{x, y\} = x \vee y$ ، $\inf\{x, y\} = x \wedge y$ نمایش می‌دهیم.

تعریف ۱-۱-۳ شبکه C را کراندار گوئیم هرگاه دارای کوچکترین و بزرگترین عضو باشد، یعنی وجود داشته باشد $0, 1 \in C$ بطوریکه برای هر $x \in C$ داشته باشیم: $0 \leq x \leq 1$.

تعریف ۱-۱-۴ منظور از یک ضرب روی شبکه C یک عمل دوتایی مانند ab است که دارای خواص M_1 و M_2 و M_3 و M_4 که در زیر می آیند باشد:

$$(M_1) \text{ به ازای هر } a, b \in C, ab \in C.$$

$$(M_2) \text{ اگر } a = b \text{ و } c \in C, \text{ آنگاه } ca = cb \text{ و } ac = bc.$$

$$(M_3) \text{ به ازای هر } a, b, c \in C, (a \vee b)c = ac \vee bc \text{ و } a(b \vee c) = ab \vee ac.$$

$$(M_4) \text{ به ازای هر } a, b, c \in C, a(bc) = (ab)c.$$

از اصول فوق نتیجه می شود که:

$$(1) \text{ اگر } b \leq a, \text{ آنگاه } bc \leq ac \text{ و } cb \leq ca.$$

$$(2) \text{ } a(b \wedge c) \leq ab \wedge ac \text{ و } (a \wedge c)b \leq ab \wedge cb.$$

اگر C در اصول (M_1) و (M_2) و فوق (M_5) که به صورت زیر تعریف می شود صدق کند، آنگاه C یک شبکه ایده آل چپ می نامیم.

(M5) به ازای هر $a, b \in C$ داشته باشیم: $ba \leq a$.

به طور مشابه اگر C در شرطهای (M1) و (M2) فوق و (M'5) که به صورت زیر تعریف می شود، صدق کند، C را یک مشبکه ایده آل راست می نامیم.

$$(M'5) \quad ab \leq a.$$

تعریف 1-1-5 اگر یک مشبکه، هم مشبکه ایده آل چپ و هم مشبکه ایده آل راست باشد، آن را مشبکه ایده آل دو طرفه، یا به طور خلاصه مشبکه ایده آل می نامیم.

تعریف 1-1-6 گوئیم مشبکه C نسبت به عمل ضرب دارای عنصریکه u است، اگر در شرایط (M1) و (M4) فوق و (M6) که به صورت زیر بیان می شود صدق کند:

$$(M6) \quad \text{به ازای عنصر } u \in C \text{ و عنصر دلخواه } a \in C, \quad ua = au = a.$$

تعریف 1-1-7 یک مشبکه ایده آل که دارای عنصر یکه باشد، مشبکه ایده آل با عنصر یکه نامیده می شود.

تعریف 1-1-8 مشبکه C تعویض پذیر گفته می شود هرگاه:

$$(M7) \quad \text{برای هر } a, b \in C, \quad ab = ba.$$

تعریف 1-1-9 مشبکه C دارای شرط زنجیر افزایشی است، اگر هر زنجیر افزایشی مانند

$$a_1 \leq a_2 \leq a_3 \leq \dots$$

برای هر $i \geq n$ وجود داشته باشد که

$$a_i = a_n.$$

تعریف 1-1-10 مشبکه C دارای خاصیت زنجیر نزولی (کاهشی) است، اگر هر زنجیر کاهشی

مانند $a_1 \geq a_2 \geq a_3 \geq \dots$ متوقف شود. یا به عبارت دیگر عدد طبیعی n وجود داشته باشد که برای

$$\text{هر } i, \quad a_i = a_n, \quad n \leq i$$

حال مشبکه ایده آل C با خاصیت زنجیر افزایشی را در نظر می گیریم.

تعریف 1-1-11 فرض کنیم a و b دو عضو دلخواه از C باشد و $X = \{x \in C : xb \leq a\}$

ثابت می شود X ناتهی است و نسبت به عمل $\vee$ بسته است. بنابراین براساس شرط زنجیر افزایشی، X

دارای عنصر ماکسیمم ab^{-1} است. عنصر ab^{-1} را مانده چپ a نسبت به b می نامیم.

مانده چپ ab^{-1} دارای ویژگی های زیر است:

$$(ab^{-1})b \leq a \quad (R1)$$

$$x \leq ab^{-1} \text{ آنگاه } xb \leq a \quad (R2)$$

به طور مشابه مانده راست $b^{-1}a$ تعریف می شود، که دارای خواص زیر است:

$$b(b^{-1}a) \leq a \quad (R'1)$$

$$bx \leq a \text{ آنگاه } x \leq b^{-1}a \quad (R'2)$$

ارتباط بین دو مانده چپ و راست چنین است:

$$(a^{-1}b)c^{-1} = a^{-1}(bc^{-1}) \quad (1)$$

رابطه مانده با عمل دوتایی ضرب توسط فرمولهای زیر بیان می شود:

$$b \leq a^{-1}(ab) \text{ و } a \leq (ab)b^{-1} \quad (2)$$

$$(ab)^{-1}c = b^{-1}(a^{-1}c) \text{ و } a(bc)^{-1} = (ac^{-1})b^{-1} \quad (3)$$

بعضی از مهمترین خواص مانده ها:

$$a \vee b \leq a(b^{-1}a)^{-1} \text{ و } a \vee b \leq (ab^{-1})^{-1}a \quad (4)$$

$$a^{-1}(b \wedge c) = a^{-1}b \wedge a^{-1}c \text{ و } (a \wedge b)c^{-1} = ac^{-1} \wedge bc^{-1} \quad (5)$$

$$(a \vee b)^{-1}c = a^{-1}c \wedge a^{-1}c \text{ و } a(b \vee c)^{-1} = ab^{-1} \wedge ac^{-1} \quad (6)$$

$$a^{-1}b \vee a^{-1}c \leq a^{-1}(b \vee c) \text{ و } ac^{-1} \vee bc^{-1} \leq (a \vee b)c^{-1} \quad (7)$$

$$c^{-1}b \leq c^{-1}a \text{ و } bc^{-1} \leq ac^{-1} \text{ آنگاه } b \leq a \text{ اگر } (8)$$

$$ca^{-1} \leq cb^{-1} \text{ و } a^{-1}c \leq b^{-1}c \text{ آنگاه } b \leq a \text{ اگر } (9)$$

$$a \leq b^{-1}a \text{ و } a \leq ab^{-1} \quad (10)$$

$$c \leq ab^{-1} \text{ اگر و تنها اگر } b \leq c^{-1}a \quad (11)$$

حال به معرفی مفهوم شبکه مانده ای می پردازیم. برای اطلاعات بیشتر از جزئیات به مراجع [۲] و [۳] و [۷] و [۱۴] و [۱۵] و [۱۶] مراجعه نمائید.

تعریف ۱-۱-۱۲ یک شبکه مانده ای ساختار جبری مانند $(L, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, \hookrightarrow, 0, 1)$ از نوع $(0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0)$ است، که در شرایط L_1 و L_2 و L_3 که به صورت زیر بیان شده اند صدق کند:

(L_1) $(L, \wedge, \vee, 0, 1)$ یک شبکه کراندار باشد.

(L_2) $(L, \odot, 1)$ یک تکواره باشد.

(L_3) برای هر $x, y, z \in L$ اگر و تنها اگر $x \odot y \leq z$ اگر و تنها اگر $y \leq x \hookrightarrow z$ و تنها اگر

$$x \leq y \rightarrow z$$

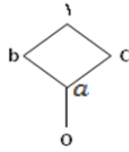
مثال ۱-۱-۱۳ فرض می کنیم، $L = \{0, a, b, c, 1\}$ یک شبکه باشد، به طوری که نمودار هاسه آن مطابق شکل ۱-۱-۱۳ داده شده باشد و عملگرهای $\odot$ و $\rightarrow$ و $\hookrightarrow$ به وسیله جدولهای ۱-۱-۱۳ تعریف شده باشند:

جدول ۱-۱-۱۳

$\odot$	0	a	b	c	1
0	0	0	0	0	0
a	0	0	0	a	a
b	0	a	b	a	b
c	0	0	0	c	c
1	0	a	b	c	1

$\rightarrow$	0	a	b	c	1
0	1	1	1	1	1
a	c	1	1	1	1
b	c	c	1	c	1
c	0	b	b	1	1
1	0	b	b	c	1

$\hookrightarrow$	0	a	b	c	1
0	1	1	1	1	1
a	b	1	1	1	1
b	0	c	1	c	1
c	b	b	b	1	1
1	0	b	b	c	1

شکل ۱-۱-۱۳

می توان تحقیق کرد که $L = (L, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, \leftarrow, 0, 1)$ یک مشبکه مانده ای است.

تعریف ۱-۱-۱۴ فرض کنیم L یک مشبکه مانده ای باشد.

الف) L یک شبه MTL - جبر نامیده می شود اگر در خواص $(L1)$ و $(L2)$ و $(L4)$ که در زیر می آید صدق کند.

$$(L4) \quad (x \rightarrow y) \odot x = x \odot (x \leftarrow y) = x \wedge y, \text{ برای هر } x, y \in L.$$

ب) L یک شبه BL - جبر نامیده می شود اگر در خواص $(L1)$ و $(L2)$ و $(L3)$ و $(L4)$ و $(L5)$ صدق کند.

$$(L5) \quad (x \rightarrow y) \vee (y \rightarrow x) = (x \leftarrow y) \vee (y \leftarrow x) = 1, \text{ برای هر } x, y \in L.$$

تعریف ۱-۱-۱۵ مشبکه مانده ای L تعویض پذیر گفته می شود، اگر عمل $\odot$ تعویض پذیر باشد.

تبصره ۱-۱-۱۶ در سر تا سر این پایان نامه L بیانگر یک مشبکه مانده ای است، مگر خلاف آن ذکر شود.

تبصره ۱-۱-۱۷

۱- یک مشبکه مانده ای L تعویض پذیر است، اگر و تنها اگر برای هر $x, y \in L$ داشته باشیم:

$$x \rightarrow y = x \leftarrow y$$

۲- هر مشبکه مانده که یک زنجیر باشد یک شبه MTL - جبر است.

در مشبکه مانده ای $L = (L, \wedge, \vee, \rightarrow, \leftarrow, \odot, 0, 1)$ به ازای هر $x \in L$ تعریف می کنیم:

$$x^{\sim} = x \leftarrow 0 \text{ و } x^{-} = x \rightarrow 0$$

قضیه ۱-۱-۱۵ خواص زیر در مشبکه های مانده ای برقرارند:

$$x \rightarrow (y \rightarrow z) = (x \odot y) \rightarrow z \text{ (C1)}$$

$$x \hookrightarrow (y \hookrightarrow z) = (y \odot x) \hookrightarrow z \text{ (C2)}$$

$$x \rightarrow y = 1 \text{ اگر و تنها اگر } x \hookrightarrow y = 1 \text{ (C3)}$$

$$x \rightarrow x = x \hookrightarrow x = 1 \text{ (C4)}$$

$$1^- = 1^{\sim} = 0, \text{ بالاخص، } 1 \rightarrow x = x = 1 \hookrightarrow x \text{ و } x \rightarrow 1 = x \hookrightarrow 1 = 1 \text{ (C5)}$$

$$0^- = 0^{\sim} = 1, \text{ بالاخص، } 0 \rightarrow x = 0 \hookrightarrow x = 1 \text{ (C6)}$$

$$x \odot 0 = 0 \odot x = 0, \text{ و بالاخص، } x \odot y \leq x \wedge y \text{ (C7)}$$

$$x \leq y \hookrightarrow (y \odot x) \text{ و } x \leq y \rightarrow (x \odot y) \text{ (C8)}$$

$$x \odot (x \hookrightarrow y) \leq y \text{ و } (x \rightarrow y) \odot x \leq y \text{ (C9)}$$

$$\text{اگر } x \leq y \text{، آنگاه } z \odot x \leq z \odot y \text{ و } x \odot z \leq y \odot z \text{ (C10)}$$

$$x^- \odot x = 0, \text{ و بالاخص، } (x \rightarrow y) \odot x \leq x \wedge y \text{ (C11)}$$

$$x \odot x^{\sim} = 0, \text{ و بالاخص، } x \odot (x \hookrightarrow y) \leq x \wedge y \text{ (C12)}$$

$$\text{اگر } x \leq y \text{، آنگاه } z \rightarrow x \leq z \rightarrow y \text{ و } z \hookrightarrow x \leq z \hookrightarrow y \text{ (C13)}$$

$$\text{اگر } x \leq y \text{، آنگاه } x \hookrightarrow z \leq y \hookrightarrow z \text{ و بالاخص، } y^{\sim} \leq x^{\sim} \text{ (C14)}$$

$$\text{اگر } x \leq y \text{، آنگاه } x \rightarrow z \leq y \rightarrow z \text{ و بالاخص، } y^- \leq x^- \text{ (C15)}$$

$$x \rightarrow y \leq y^- \rightarrow x^-, \text{ و بالاخص، } x \rightarrow y \leq (y \rightarrow z) \hookrightarrow (x \rightarrow z) \text{ (C16)}$$

$$x \hookrightarrow y \leq y^{\sim} \hookrightarrow x^{\sim}, \text{ و بالاخص، } x \hookrightarrow y \leq (y \hookrightarrow z) \rightarrow (x \hookrightarrow z) \text{ (C17)}$$

$$x \rightarrow y \leq (z \rightarrow x) \hookrightarrow (z \rightarrow y) \text{ (C18)}$$

$$x \hookrightarrow y \leq (z \hookrightarrow x) \rightarrow (z \hookrightarrow y) \text{ (C19)}$$

$$z \odot (x \wedge y) \leq (z \odot x) \wedge (z \odot y) \text{ (C20)}$$

$$(x \wedge y) \odot z \leq (x \odot z) \wedge (y \odot z) \text{ (C21)}$$

$$x \rightarrow y \leq (x \odot z) \rightarrow (y \odot z) \text{ (C22)}$$

$$x \leftrightarrow y \leq (z \odot x) \leftrightarrow (z \odot y) \quad (C23)$$

$$.(x \leftrightarrow y) \odot (y \leftrightarrow z) \leq x \leftrightarrow z \quad (C24)$$

$$.(y \rightarrow z) \odot (x \rightarrow y) \leq x \rightarrow z \quad (C25)$$

$$x \odot (y \rightarrow z) \leq y \rightarrow (x \odot z) \quad (C26)$$

$$.(y \leftrightarrow z) \odot x \leq y \leftrightarrow (x \odot z) \quad (C27)$$

$$.(x \rightarrow y) \odot (x' \rightarrow y') \leq (x \vee x') \rightarrow (y \vee y') \quad (C28)$$

$$.(x \leftrightarrow y) \odot (x' \leftrightarrow y') \leq (x \vee x') \leftrightarrow (y \vee y') \quad (C29)$$

$$.(x \rightarrow y) \odot (x' \rightarrow y') \leq (x \wedge x') \rightarrow (y \wedge y') \quad (C30)$$

$$.(x \leftrightarrow y) \odot (x' \leftrightarrow y') \leq (x \wedge x') \leftrightarrow (y \wedge y') \quad (C31)$$

$$x \leq x^{\sim\sim}, x \leq x^{\sim\sim\sim} \quad (C32)$$

$$x \leq x^{\sim} \rightarrow y, x \leq x^{\sim} \leftrightarrow y \quad (C33)$$

$$x \rightarrow y \leq y^{\sim} \leftrightarrow x^{\sim}, x \leftrightarrow y \leq y^{\sim} \rightarrow x^{\sim} \quad (C34)$$

$$x^{\sim\sim\sim} = x^{\sim}, x^{\sim\sim\sim\sim} = x^{\sim} \quad (C35)$$

$$x \odot (\bigvee_{i \in I} y_i) = \bigvee_{i \in I} (x \odot y_i) \quad (C36)$$

$$.(\bigvee_{i \in I} y_i) \odot x = \bigvee_{i \in I} (y_i \odot x) \quad (C37)$$

$$.(\bigvee_{i \in I} x_i) \leftrightarrow y = \bigwedge_{i \in I} (x_i \leftrightarrow y) \quad (C38)$$

$$.(\bigvee_{i \in I} x_i) \rightarrow y = \bigwedge_{i \in I} (x_i \rightarrow y) \quad (C39)$$

$$.y \leftrightarrow (\bigwedge_{i \in I} x_i) = \bigwedge_{i \in I} (y \leftrightarrow x_i) \quad (C40)$$

$$.y \rightarrow (\bigwedge_{i \in I} x_i) = \bigwedge_{i \in I} (y \rightarrow x_i) \quad (C41)$$

$$.(x \vee y)^{\sim} = x^{\sim} \wedge y^{\sim}, (x \vee y)^{\sim\sim} = x^{\sim} \wedge y^{\sim\sim} \quad (C42)$$

$$.(x \wedge y)^{\sim} \geq x^{\sim} \vee y^{\sim}, (x \wedge y)^{\sim\sim} \geq x^{\sim\sim} \vee y^{\sim\sim} \quad (C43)$$

$$.y^{\sim} \leftrightarrow x^{\sim} = x^{\sim\sim} \rightarrow y^{\sim\sim} = x \rightarrow y^{\sim\sim} \quad (C44)$$

$$y \sim \rightarrow x \sim = x \sim \leftrightarrow y \sim = x \leftrightarrow y \sim \quad (C45)$$

$$x \vee y \leq [(x \rightarrow y) \leftrightarrow y] \wedge [(y \leftrightarrow x) \rightarrow x] \quad (C46)$$

$$x \vee y \leq [(x \leftrightarrow y) \rightarrow y] \wedge [(y \rightarrow x) \leftrightarrow x] \quad (C47)$$

$$x \vee y \leq [(x \rightarrow y) \leftrightarrow y] \wedge [(y \rightarrow x) \leftrightarrow x] \quad (C48)$$

$$x \vee y \leq [(x \leftrightarrow y) \rightarrow y] \wedge [(y \leftrightarrow x) \rightarrow x] \quad (C49)$$

$$. x \rightarrow y = x \leftrightarrow y \text{ آنگاه } , x \vee y = 1 \text{ اگر } (C50)$$

۲-۱ فیلترها و فیلترهای نرمال

در این بخش ابتدا تعریف فیلتر در یک مشبکه مانده ای را معرفی کرده و سپس در ادامه چند نوع فیلتر و ویژگیها و روابط بین فیلترها را ارائه خواهیم کرد. برای جزئیات بیشتر به [۲] مراجعه نمائید.

تعریف ۱-۲-۱ فرض کنیم، L یک مشبکه مانده ای و F زیر مجموعه ای ناتهی از L باشد. F را یک

فیلتر از L می نامیم، هرگاه برای هر $x, y \in L$ داشته باشیم:

$$(F1) \text{ به ازای هر } x, y \in F, x \odot y \in F \text{ و } y \odot x \in F,$$

$$(F2) \text{ اگر } x \leq y \text{ و } x \in F, \text{ آنگاه } y \in F.$$

بوضوح $\{1\}$ و L دو فیلتر از L هستند.

مثال ۲-۲-۱ فرض کنیم $L = \{0, a, b, c, d, 1\}$ یک مشبکه باشد که نمودارها سه آن در شکل

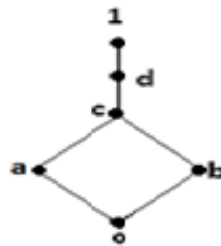
۲-۲-۱ آمده است. همچنین فرض کنیم عملهای $\odot, \rightarrow, \leftrightarrow$ طبق جداول ۲-۲-۱ داده شده باشند. در

اینصورت $(L, \odot, \vee, \wedge, \rightarrow, \leftrightarrow, 0, 1)$ یک مشبکه مانده ای است و $\{1, d\}$ یک فیلتر از L است.

جداول ۲-۲-۱

$\odot$	0	a	b	c	d	γ	$\rightarrow$	0	a	b	c	d	γ
0	0	0	0	0	0	0	0	γ	γ	γ	γ	γ	γ
a	0	0	0	0	a	a	a	d	γ	d	γ	γ	γ
b	0	0	0	0	b	b	b	d	d	γ	γ	γ	γ
c	0	0	0	0	c	c	c	d	d	d	γ	γ	γ
d	0	0	0	0	d	d	d	0	a	b	c	γ	γ
γ	0	a	b	c	d	γ	γ	0	a	b	c	d	γ

$\leftrightarrow$	0	a	b	c	d	γ
0	γ	γ	γ	γ	γ	γ
a	c	γ	c	γ	γ	γ
b	c	c	γ	γ	γ	γ
c	c	c	c	γ	γ	γ
d	c	c	c	c	γ	γ
γ	0	a	b	c	d	γ

شکل ۲-۲-۱

قضیه ۱-۲-۳ فرض کنیم F زیر مجموعه ای ناتهی از L باشد. در اینصورت F یک فیلتر از L است اگر و

تنها اگر گزاره های F^3 یا F^4 زیر برای هر $x, y \in L$ برقرار باشند:

$$(F^3) \quad 1 \in F \text{ و } x \in F \text{ و } y \in F \rightarrow x \text{ نتیجه دهند } y \in F$$

$$(F^4) \quad 1 \in F \text{ و } x \in F \text{ و } y \in F \leftrightarrow x \text{ نتیجه دهند } y \in F$$

قضیه ۱-۲-۴ فرض کنیم F زیر مجموعه ای ناتهی از L باشد. در اینصورت F یک فیلتر از L است، اگر و

تنها اگر گزاره زیر برقرار باشد:

(F5) برای هر $x, y, z \in L$ اگر $x, y \in F$ و $x \odot y \leq z$ ، آنگاه $z \in F$.

تعریف ۱-۲-۵ فرض کنیم F یک فیلتر از L باشد. F را نرمال می نامیم، هرگاه به ازای هر

$x, y \in L$ ، داشته باشیم $x \rightarrow y \in F$ و تنها اگر $x \hookrightarrow y \in F$.

بوضوح $\{1\}$ و L فیلترهای نرمالی از L هستند.

مثال ۱-۲-۶ فرض می کنیم $L = \{0, a, b, c, 1\}$ یک مشبکه بوده به طوریکه

$0 < a < b < c < 1$ و عملهای $\odot$ و $\rightarrow$ و $\hookrightarrow$ مطابق جداول ۱-۲-۶ داده شده باشند. در این

صورت $L = (L, \odot, \vee, \wedge, \rightarrow, \hookrightarrow, 0, 1)$ یک مشبکه مانده ای بوده می توان تحقیق کرد که در

آن $\{b, c, 1\}$ یک فیلتر نرمال از L است.

جداول ۱-۲-۶

$\odot$	0	a	b	c	1
0	0	0	0	0	0
a	0	0	0	0	a
b	0	0	b	b	b
c	0	a	b	c	c
1	0	a	b	c	1

$\rightarrow$	0	a	b	c	1
0	1	1	1	1	1
a	b	1	1	1	1
b	a	a	1	1	1
c	a	a	b	1	1
1	0	a	b	c	1

$\hookrightarrow$	0	a	b	c	1
0	1	1	1	1	1
a	c	1	1	1	1
b	a	a	1	1	1
c	0	a	b	1	1
1	0	a	b	c	1

فرض کنیم F یک فیلتر نرمال از مشبکه L باشد. رابطه $\equiv_F$ روی L را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$x \equiv_F y \Leftrightarrow (x \hookrightarrow y \in F \text{ و } y \hookrightarrow x \in F)$$

در این صورت $\equiv_F$ یک رابطه همنهستی روی L است.

فرض کنیم L/F مجموعه تمام کلاس های هم ارزی رابطه هم ارزی $\equiv_F$ باشد. در اینصورت L/F به همراه عملهای تعریف شده در زیر یک مشبکه مانده ای است ، که مشبکه مانده ای خارج قسمتی نامیده میشود .

$$[x] \leq [y] \Leftrightarrow x \rightarrow y \in F \Leftrightarrow x \hookrightarrow y \in F$$

$$[x] \odot [y] = [x \odot y]$$

$$[x] \vee [y] = [x \vee y]$$

$$[x] \wedge [y] = [x \wedge y]$$

$$[x] \rightarrow [y] = [x \rightarrow y]$$

$$[x] \hookrightarrow [y] = [x \hookrightarrow y]$$

۱-۳ فیلترهای بولی و فیلترهای استلزامی

مطالب این قسمت از منابع [۴] و [۱۱] و [۱۸] گرفته شده اند.

تعریف ۱-۳-۱ فرض کنیم F یک فیلتر از L باشد، F را **فیلتر بولی** گوئیم هرگاه برای هر $x \in L$ داشته باشیم: $x \vee x^- \in F$ و $x^- \vee x \in F$.

مثال ۱-۳-۲ فرض می کنیم $L = \{0, a, b, c, d, e, 1\}$ یک مشبکه باشد که نمودار هاسه آن طبق

شکل ۱-۳-۲ داده شده است و نیز فرض کنیم عمل های دوتائی $\odot$ و $\rightarrow$ و $\hookrightarrow$ طبق جداول ۱-۳-۲ تعریف

شده باشند. در این صورت $(L, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, \hookrightarrow, 0, 1)$ یک مشبکه مانده ای است و همچنین می توان

تحقیق کرد $\{1, e, d, c, b, a\}$ یک فیلتر بولی از L است.

جدول ۱-۳-۲

$\odot$	0	a	b	c	d	e	1
0	0	0	0	0	0	0	0
a	0	a	a	a	a	a	a
b	0	a	a	a	a	a	b
c	0	a	a	c	c	c	c
d	0	a	a	c	c	c	d
e	0	a	b	c	d	e	e
1	0	a	b	c	d	e	1

$\rightarrow$	0	a	b	c	d	e	1
0	1	1	1	1	1	1	1
a	0	1	1	1	1	1	1
b	0	d	1	d	1	1	1
c	0	b	b	1	1	1	1
d	0	b	b	d	1	1	1
e	0	b	b	d	d	1	1
1	0	a	b	c	d	e	1

$\leftrightarrow$	0	a	b	c	d	e	1
0	1	1	1	1	1	1	1
a	0	1	1	1	1	1	1
b	0	e	1	e	1	1	1
c	0	b	b	1	1	1	1
d	0	b	b	e	1	1	1
e	0	a	b	c	d	1	1
1	0	a	b	c	d	e	1

شکل ۱-۳-۲

برای مطالعه بیشتر در فیلترهای بولی به [۱۲] مراجعه نمائید.

تعریف ۱-۳-۳ فرض کنیم F فیلتری از L باشد F را فیلتر استلزامی می نامیم هرگاه برای

$$x, y, z \in L$$

$$(IF1) \text{ اگر } x \leftrightarrow z \in F \text{ و } (x \odot z^-) \leftrightarrow y \in F \text{ و } y \leftrightarrow z \in F \text{، آنگاه } x \leftrightarrow z \in F$$

$$(IF2) \text{ اگر } x \rightarrow z \in F \text{ و } (z^- \odot x) \rightarrow y \in F \text{ و } y \rightarrow z \in F \text{، آنگاه } x \rightarrow z \in F$$

به آسانی می توان بررسی کرد که فیلتر $\{1, e, d, c, b, a\}$ در مثال ۱-۳-۲ یک فیلتر استلزامی است.

قضیه ۱-۳-۴ فرض کنیم F یک فیلتر از L باشد. در این صورت F استلزامی است اگر و تنها اگر برای

هر $x, y \in L$ شرایط زیر برقرار باشند:

$$(IF3) \text{ اگر } (x \odot y^-) \leftrightarrow y \in F \text{، آنگاه } x \leftrightarrow y \in F$$

$$(IF4) \text{ اگر } (y^- \odot x) \rightarrow y \in F \text{، آنگاه } x \rightarrow y \in F$$

نتیجه ۱-۳-۵ فرض کنیم F یک فیلتر از L باشد در اینصورت F یک فیلتر استلزامی است اگر و تنها

اگر برای هر $x, y, z \in L$

(IF5) هرگاه $(y \sim (x \hookrightarrow y)) \in F$ ، آنگاه $x \hookrightarrow y \in F$

(IF6) هرگاه $(y^- \rightarrow (x \rightarrow y)) \in F$ ، آنگاه $x \rightarrow y \in F$

قضیه ۱-۳-۶ فرض کنیم F و G دو فیلتر از L باشند، به طوریکه $F \subset G$ اگر F فیلتر استلزامی باشد،

آنگاه G نیز فیلتر استلزامی است.

۱-۴ فیلترهای استلزامی مثبت [۱۲]

تعریف ۱-۴-۱ از زیر مجموعه ناتهی F از شبکه مانده ای L را یک فیلتر استلزامی مثبت

می نامیم، هرگاه به ازای هر $x, y, z \in L$ داشته باشیم:

$$1 \in F \text{ (PIF1)}$$

(PIF2) $x \hookrightarrow y \in F$ و $(x \odot y) \hookrightarrow z \in F$ ، نتیجه دهد $x \hookrightarrow z \in F$

(PIF3) $x \rightarrow y \in F$ و $(y \odot x) \rightarrow z \in F$ ، نتیجه دهد $x \rightarrow z \in F$

مثال ۱-۴-۲ در مثال ۱-۳-۲، می توان تحقیق کرد که $\{1, e, d, c, b, a\}$ و $\{1, e, d, c\}$ فیلترهای

استلزامی مثبت هستند.

قضیه ۱-۴-۳ هر فیلتر استلزامی مثبت، یک فیلتر است.

نکته ۱-۴-۴ عکس قضیه ۱-۴-۳ ممکن است در حالت کلی درست نباشد. در مثال ۱-۲-۲ می توان

تحقیق کرد که $\{1, d\}$ فیلتری از L است ولی فیلتر استلزامی مثبت نیست. زیرا، مثلا

$$a \hookrightarrow 0 = c \notin \{1, d\} \text{ در حالی که:}$$

$$a \hookrightarrow a = 1 \in \{1, d\} \text{ و } (a \odot a) \hookrightarrow 0 = 1 \in \{1, d\}$$

قضیه ۱-۴-۵ فرض کنیم F یک فیلتر از L باشد. در این صورت F یک فیلتر استلزامی مثبت است اگر و

تنها اگر برای هر $x, y \in L$ شرایط زیر برقرار باشند:

$$(PIF_4) \quad (x \odot x) \hookrightarrow y \in F \text{ نتیجه دهد } x \hookrightarrow y \in F,$$

$$(PIF_5) \quad (x \odot x) \rightarrow y \in F \text{ نتیجه دهد } x \rightarrow y \in F.$$

نتیجه ۱-۴-۶ فرض کنیم F یک فیلتر از L باشد. در این صورت F یک فیلتر استلزامی مثبت است اگر و

تنها اگر برای هر $x, y \in L$ داشته باشیم:

$$(PIF_6) \quad x \hookrightarrow (x \hookrightarrow y) \in F \text{ نتیجه دهد } x \hookrightarrow y \in F,$$

$$(PIF_7) \quad x \rightarrow (x \rightarrow y) \in F \text{ نتیجه دهد } x \rightarrow y \in F.$$

لم ۱-۴-۷ فرض کنید F یک فیلتر نرمال از L باشد. در این صورت برای هر $x, y, z \in L$ گزاره های زیر

معادلند:

$$(1) \quad \text{اگر } x \hookrightarrow y \in F \text{ و } (x \odot y) \hookrightarrow z \in F \text{، آنگاه } x \hookrightarrow z \in F$$

$$(2) \quad \text{اگر } x \rightarrow y \in F \text{ و } (y \odot x) \rightarrow z \in F \text{، آنگاه } x \rightarrow z \in F$$

قضیه ۱-۴-۸ فرض کنیم F یک فیلتر نرمال باشد، در این صورت F فیلتر استلزامی است اگر و تنها اگر

برای هر $a \in L$ ، $F_a = \{x \in L : a \hookrightarrow x \in F\}$ ، یک فیلتر باشد (F_a را فیلتر تولید شده توسط a و F می

نامند).

قضیه ۱-۴-۹ فرض کنیم F و G دو فیلتر از L باشند به طوری که: $F \subset G$ اگر F فیلتر استلزامی مثبت

باشد. در این صورت G نیز یک فیلتر استلزامی مثبت است.

فصل ۲

فیلترهای $(\alpha, \beta)_T$ – فازی در شبکه های ماندهای

تعویض ناپذیر

مفهوم مجموعه فازی اولین بار توسط پروفیسور زاده دانشمند ایرانی، در سال ۱۹۶۵ مطرح شد. همچنین روزنفلد^۱ که پدر جبر مجرد نام گرفته است نظریه زیر مجموعه های فازی را در مجموعه های با کران پائین مورد استفاده قرار دادند. از طرفی دیگر در سال ۱۹۹۸ موردسون^۲ در ادامه راه دانشمندان دیگر این علم، موفق به انتشار کتاب جبر فازی تعویض پذیر شد. در این مبحث ابتدا به طور مختصر تعریف مجموعه فازی و سپس تعریف t -نرم و انواع آنها را بیان خواهیم کرد. سپس مفهوم فیلترهای $(\alpha, \beta)_T$ فازی و چندنوع از آنها را بیان می کنیم.

۱-۲ فیلترهای $(\alpha, \beta)_T$ - فازی و چندنوع مهم آنها

تعریف [۹] ۱-۱-۲ تابع $T: [0,1] \times [0,1] \rightarrow [0,1]$ یک t -نرم نامیده می شود هرگاه به ازای هر

$x, y, z \in [0,1]$ ویژگی های زیر برقرار باشند:

$$T(x, 1) = x \quad (T_1)$$

$$T(x, y) \leq T(x, z) \quad \text{اگر } y \leq z \quad (T_2)$$

$$T(x, y) = T(y, x) \quad (T_3)$$

$$T(x, T(y, z)) = T(T(x, y), z) \quad (T_4)$$

اساسی ترین t -نرم ها عبارتند از:

$$T_D(x, y) = \begin{cases} x \wedge y & : x \vee y = 1 \\ 0 & \text{در غیر این صورت} \end{cases} \quad (1)$$

$$T_L(x, y) = 0 \vee (x + y - 1) \quad (2)$$

$$T_P(x, y) = xy \quad (3)$$

$$T_M(x, y) = x \wedge y \quad (4)$$

برای دو t -نرم T_1 و T_2 را میگوئیم T_1 از T_2 کوچکتر است و به صورت $T_2 \leq T_1$ نمایش می دهیم

اگر برای هر $(x, y) \in [0,1] \times [0,1]$ ، داشته باشیم: $T_1(x, y) \leq T_2(x, y)$

^۱-Azriel Rosenfeld

^۲-John N Mordeson

$$T_1 < T_2 \text{ یعنی } T_1 \leq T_2 \text{ و } T_1 \neq T_2.$$

رابطه این چهار t -نرم نسبت به هم عبارت است از: $T_D < T_L < T_P < T_M$.

تعریف ۲-۱-۲ فرض کنیم $r \in]0,1[$ و $x \in L$ زیر مجموعه فازی μ از مجموعه L با ضابطه $\mu(x) = r$ و برای هر $y \in L - \{x\}$ ، $\mu(y) = 0$. یک نقطه فازی نامیده می شود و آن را با x_r نمایش می دهیم.

قرارداد ۳-۱-۲ فرض کنیم $x \in L$ ، $r \in]0,1[$ و μ یک زیر مجموعه فازی از L باشد. در این صورت:

$$(1) \mu(x) \geq r \text{ یعنی } x_r \in \mu$$

$$(2) \mu(x) + r > 1 \text{ یعنی } x_r q \mu$$

$$(3) \mu(x) = \text{Max}\{r, 1-r\} \text{ یا به عبارت دیگر } x_r \in \mu \text{ و } x_r q \mu$$

$$(4) \mu(x) = \text{Min}\{r, 1-r\} \text{ یا به عبارت دیگر } x_r \in \mu \text{ یا } x_r q \mu$$

$$(5) \alpha \in \{\epsilon, q, \epsilon \wedge q, \epsilon \vee q\} \text{ یعنی } x_r \alpha \mu \text{ برقرار نیست که } x_r \bar{\alpha} \mu$$

تعریف ۴-۱-۲ فرض کنیم T یک t -نرم و μ زیر مجموعه فازی از L باشد. μ را یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی گوئیم اگر به ازای هر $r, s \in]0,1[$ و $x, y, z \in L$ گزاره های زیر برقرار باشند:

$$(\alpha, \beta \in \{\epsilon, q, \epsilon \wedge q, \epsilon \vee q\})$$

$$(1) \text{ اگر } x_r \alpha \mu \text{ و } y_s \alpha \mu \text{، آنگاه } (x \odot y)_{T(r,s)} \beta \mu \text{ و } (y \odot x)_{T(r,s)} \beta \mu$$

$$(2) \text{ اگر } x \leq y \text{ و } x_r \alpha \mu \text{، آنگاه } y_r \beta \mu$$

قرارداد ۵-۱-۲ اگر $T = \wedge$ ، به جای $(\alpha, \beta)_T$ از نماد (α, β) استفاده می کنیم. به عنوان اولین نتیجه ارتباط بین یک فیلتر و تابع مشخصه آن را بیان می کنیم.

قضیه ۶-۱-۲ زیر مجموعه ناتهی F از L یک فیلتر است اگر و تنها اگر χ_F یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی باشد.

برهان $\Leftarrow$ ابتدا فرض می کنیم χ_F یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی بوده و $x, y \in F$ در اینصورت داریم:

$$\chi_F(x) = 1 \text{ و } \chi_F(y) = 1 \text{ و لذا به ازای هر } r, s \in]0, 1] \text{ داریم } \chi_F(x) \geq r \text{ و } \chi_F(y) \geq s$$

در نتیجه $x_r \in \chi_F$ و $y_s \in \chi_F$ در اینصورت $(x \odot y)_{T(r,s)} \in \chi_F$ و همچنین

$$\chi_F(x \odot y) \geq T(r, s) > 0 \text{ و } \chi_F(y \odot x) \geq T(r, s) > 0 \text{ پس } (y \odot x)_{T(r,s)} \in \chi_F$$

و لذا $\chi_F(x \odot y) = 1$ و $\chi_F(y \odot x) = 1$ بنابراین $x \odot y \in F$ و $y \odot x \in F$.

حال اگر $x \leq y$ و $x \in F$ آنگاه $\chi_F(x) = 1 \geq r$ که از آنجا داریم $x_r \in \chi_F$. در نتیجه

$$y_r \in \chi_F \text{ یعنی } y \in F.$$

$\Rightarrow$ حال فرض می کنیم F یک فیلتر از L باشد و $\chi_r \alpha \chi_F$ و $\chi_s \alpha \chi_F$ دو حالت زیر را برای α در نظر

می گیریم:

(الف) $\alpha = \epsilon$. در اینصورت داریم $x_r \in \chi_F(x)$ و $y_s \in \chi_F(x)$ و لذا $\chi_F(x) \geq r > 0$ و

$\chi_F(y) \geq s > 0$ در نتیجه $\chi_F(x) = 1$ و $\chi_F(y) = 1$ در نتیجه $x, y \in F$ پس

$$x \odot y \in F \text{ و } y \odot x \in F \text{ از اینرو } \chi_F(x \odot y) = 1 \geq T(r, s) \text{ و } \chi_F(x \odot y) = 1$$

$\chi_F(y \odot x) = 1 \geq T(r, s)$ و این یعنی $(x \odot y)_{T(r,s)} \in \chi_F$ و $(y \odot x)_{T(r,s)} \in \chi_F$.

حال اگر $x_r \in \chi_F$ و $x \leq y$ آنگاه $\chi_F(x) \geq r > 0$ در نتیجه $x \in F$ که ایجاب می کند $y \in F$.

پس داریم: $\chi_F(y) = 1 \geq s$ و لذا $y_r \in \chi_F(x)$.

(ب) $\alpha = q$. در اینصورت $\chi_r q \chi_F$ و $\chi_s q \chi_F$ در نتیجه $\chi_F(x) + r > 1$ و $\chi_F(y) + s > 1$.

بنابراین $\chi_F(x) > 1 - r > 0$ و $\chi_F(y) > 1 - s > 0$ در نتیجه $x, y \in F$ و لذا

$$x \odot y \in F \text{ و } y \odot x \in F \text{ پس } \chi_F(x \odot y) + T(r, s) > 1$$

$$\chi_F(y \odot x) + T(r, s) > 1 \text{ که نشان می دهد:}$$

$(x \odot y)_{T(r,s)} q \chi_F$ و $(y \odot x)_{T(r,s)} q \chi_F$ بنابراین $(x \odot y)_{T(r,s)} \beta \chi_F$ و

$(y \odot x)_{T(r,s)} \beta \chi_F$ ، برای هر $\beta \in \{\epsilon, q, \epsilon \wedge q, \epsilon \vee q\}$.

همانند قسمت الف می توان ثابت کرد که اگر $x_r q \chi_F$ و $x \leq y$ ، آنگاه $y_s q \chi_F$.

حالت‌های $\alpha = \in \vee q$ و $\alpha = \in \wedge q$ نیز مانند دو حالت فوق ثابت می شوند.

تعریف ۲-۱-۷ زیر مجموعه فازی μ از یک سیستم استنتاجی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی نامیده می شود

هرگاه:

$$(1) \quad \mu \alpha_r, 1$$

$$(2) \quad \mu \alpha_r \text{ و } (x \hookrightarrow y)_s \alpha \mu \text{ یا } (x \rightarrow y)_s \alpha \mu, \text{ نتیجه دهد } \beta \mu_{T(r,s)} y.$$

قضیه ۲-۱-۸ هر فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی μ از L در شرایط زیر صدق می کند:

$$(1) \quad \text{اگر } z \geq x \odot y \wedge y \odot x \text{، آنگاه } \beta \mu_{T(r,s)} z$$

$$(2) \quad \text{اگر } \mu \alpha_r \text{ و } \mu \alpha_s \text{ برای } z \in L \text{ که } x \rightarrow (y \rightarrow z) = 1 \text{ یا}$$

$$x \hookrightarrow (y \hookrightarrow z) = 1 \text{، آنگاه } \beta \mu_{T(r,s)} z.$$

$$(3) \quad \mu \text{ یک سیستم استنتاجی } (\alpha, \beta)_T \text{-فازی است.}$$

برهان: درستی (۱) از تعریف فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی نتیجه می شود.

$$(2) \quad \text{فرض کنیم } \mu \alpha_r \text{ و } \mu \alpha_s \text{ در نتیجه بنابر تعریف } \beta \mu_{T(r,s)} (x \odot y) \text{ و}$$

$$\beta \mu_{T(r,s)} (y \odot x) \text{، اگر } z \in L \text{ چنان باشد که } x \rightarrow (y \rightarrow z) = 1 \text{، آنگاه}$$

$$x \odot y \leq z \text{ و } (x \odot y) \rightarrow z = 1 \text{، لذا } z \geq x \odot y \wedge y \odot x \text{ که از آنجا طبق (۱)،}$$

$$\beta \mu_{T(r,s)} z.$$

$$\text{به همین ترتیب اگر } x \hookrightarrow (y \hookrightarrow z) = 1 \text{، آنگاه } x \hookrightarrow z = 1 \text{ و } (y \odot x) \hookrightarrow z = 1 \text{، لذا}$$

$$z \geq y \odot x \text{ در نتیجه } \beta \mu_{T(r,s)} z.$$

$$\text{درستی (۳) از (۲) و اینکه } (y \hookrightarrow x) \hookrightarrow (y \hookrightarrow x) = 1 = (y \rightarrow x) \rightarrow (y \rightarrow x) \text{،}$$

نتیجه می شود.

نتیجه ۲-۱-۹ برای هر فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی μ از L گزاره های زیر برقرارند:

(۱) $r \alpha \mu$ برای هر $r \in]0,1]$ ،

(۲) اگر $(y \leftrightarrow z)_s \alpha \mu$ و $(x \leftrightarrow y)_r \alpha \mu$ ، آنگاه $(x \leftrightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu$ ،

(۳) اگر $(x \rightarrow y)_r \alpha \mu$ و $(y \rightarrow z)_s \alpha \mu$ ، آنگاه $(x \rightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu$ ،

(۴) اگر $y_r \alpha \mu$ و $y^-_s \alpha \mu$ یا $\tilde{y}_s \alpha \mu$ ، آنگاه $\mathbf{0}_{T(r,s)} \beta \mu$.

برهان: درستی (۱) از قضیه ۲-۱-۸ نتیجه می شود.

(۲) با فرض $(x \leftrightarrow y)_r \alpha \mu$ و $(y \leftrightarrow z)_s \alpha \mu$ نتیجه می شود که:

$(x \leftrightarrow y) \odot (y \leftrightarrow z)_{T(r,s)} \mu \beta$ از طرفی طبق (۲۵C) داریم:

$(x \leftrightarrow y) \odot (y \leftrightarrow z) \leq x \leftrightarrow z$ لذا $(x \leftrightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu$.

درستی نیز (۳) همانند (۲) بررسی می شود.

(۴) فرض کنیم $y_r \alpha \mu$ و $y^-_s \alpha \mu$ یا $\tilde{y}_s \alpha \mu$ در نتیجه $y \odot y^- = \mathbf{0}$ و $\tilde{y} \odot y = \mathbf{0}$ لذا طبق قضیه

۲-۱-۸ (۲) داریم $\mathbf{0}_{T(r,s)} \beta \mu$.

قضیه ۲-۱-۱۰ در هر شبکه مانده ای گزاره های زیر همواره برقرارند:

(۱) هر فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ - فازی یک فیلتر $(\alpha, \epsilon \vee q)_T$ - فازی است.

(۲) هر فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ - فازی یک فیلتر $(\epsilon \wedge q, \epsilon \vee q)_T$ - فازی است.

(۳) هر فیلتر $(\epsilon \vee q, \epsilon \vee q)_T$ - فازی یک فیلتر $(\alpha, \epsilon \vee q)_T$ - فازی است.

(۴) هر فیلتر $(\alpha, \epsilon \wedge q)_T$ - فازی یک فیلتر $(\alpha, \epsilon)_T$ - فازی و فیلتر $(\alpha, q)_T$ - فازی است.

برهان. مستقیماً از تعریف نتیجه میشود.

قضیه ۲-۱-۱۱ به ازای هر فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ - فازی μ در L ،

$\text{supp}(\mu) = \{x \in L : \mu(x) > \mathbf{0}\}$ یک فیلتر از L است. $(\alpha \neq \epsilon \wedge q)$

برهان: فرض کنیم $x, y \in \text{supp}(\mu)$. در نتیجه $\mu(x) > \mathbf{0}$ و $\mu(y) > \mathbf{0}$. دو حالت زیر را در نظر

می گیریم:

الف) $\alpha \in \{\epsilon, \epsilon \vee q\}$. پس $\mu_{\mu(x)} \alpha$ و $\mu_{\mu(y)} \alpha$ بنابراین $\beta \mu_{T(\mu(x), \mu(y))} (x \odot y)$.
الف ۱) فرض می کنیم $\beta = \epsilon$ ، در این صورت $T(\mu(x), \mu(y)) > 0$ که نتیجه می شود $x \odot y \in \text{supp}(\mu)$.

الف ۲) اگر $\beta = q$ ، در این صورت $\mu(x \odot y) + T(\mu(x), \mu(y)) > 1$ و همچنین $\mu(x \odot y) > 1 - T(\mu(x), \mu(y)) > 0$ که از آنجا نتیجه می شود $x \odot y \in \text{supp}(\mu)$.
ب) $\alpha = q$ ، از $\mu_{\mu(x)} q$ و $\mu_{\mu(y)} q$ نتیجه می شود که $\beta \mu_{(x \odot y)}$. شبیه حالت الف می توان ثابت کرد $x \odot y \in \text{supp}(\mu)$.

ج) $\alpha = \epsilon \vee q$. درستی این قسمت از دو حالت قبلی نتیجه می شود.

نکته ۲-۱-۱۲ فرض کنید μ یک فیلتر فازی از L باشد، به طوریکه به ازای هر $x \in L$ داشته باشیم: $\mu(x) \leq 1/2$ در این صورت:

اگر $x_r \in \Lambda q$ ، آنگاه $\mu(x) \geq r$ و $\mu(x) + r > 1$ که از آنجا $\mu(x) + \mu(x) = 2\mu(x) < 1$ و لذا $\mu(x) > 1/2$ ، که یک تناقض است.
بنابراین در تعریف ۲-۱-۴ حالت $\alpha = \epsilon \wedge q$ در نظر گرفته نمی شود.

قضیه ۲-۱-۱۳ فرض کنیم μ یک زیر مجموعه فازی از L باشد بطوریکه به ازای هر $x \in \text{supp}(\mu)$ داشته باشیم $\mu(x) = 1$ در این صورت μ یک فیلتر (α, β) -فازی است.
 $(\alpha \neq \epsilon \wedge q)$.

برهان. ثابت می کنیم که μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon \wedge q)$ -فازی از L است.

برای این منظور فرض کنیم، $x_r \in \mu$ و $y_s \in \mu$ که $r, s \in]0, 1]$ ، $x, y \in L$ در نتیجه:
 $\mu(x) \geq r > 0$ و $\mu(y) \geq s > 0$ و لذا $x, y \in \text{supp}(\mu)$ در نتیجه
 $x \odot y \in \text{supp}(\mu)$ و لذا: $\mu(x \odot y) = 1 \geq r \wedge s$ و $\mu(x \odot y) = 1 \geq r \wedge s$.

که از آنجا نتیجه می شود: $(x \odot y)_{r \wedge s} \in \wedge q$.

اکنون فرض می کنیم $y \leq x$ و $y_r \in \mu$ ، آنگاه $r > 0$ که $\mu(y) \geq r$ ایجاب می کند

$y \in \text{supp}(\mu)$ چون $\text{supp}(\mu)$ یک فیلتر از L است لذا $x \in \text{supp}(\mu)$ از اینرو

$\mu(x) = 1$ در نتیجه برای هر $r \in]0, 1[$ داریم $\mu(x) + r > 1$ و $\mu(x) \geq r$ و لذا

$x_r \in \wedge q \mu$ که نشان می دهد μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon \wedge q)$ -فازی است.

اثبات حالت های دیگر مشابه انجام می شود.

تعریف ۱-۲-۱۴ فرض می کنیم μ یک زیرمجموعه فازی از L باشد و $r \in]0, 1[$ در اینصورت زیر

مجموعه های μ_r^ϵ و μ_r^q و $\mu_r^{\epsilon \vee q}$ از L را چنین تعریف می کنیم:

$$\mu_r^\epsilon = \{x \in L : x_r \in \mu\}$$

$$\mu_r^q = \{x \in L : x_r q \mu\}$$

$$\mu_r^{\epsilon \vee q} = \{x \in L : x_r \in \vee q \mu\}$$

نکته: بوضوح $\mu_r^\epsilon = \mu_r$ و $\mu_r^{\epsilon \vee q} = \mu_r^\epsilon \cup \mu_r^q$

در ادامه انواع $(\alpha, \beta)_T$ -فیلترهای فازی را مورد مطالعه قرار میدهم.

۲-۲-۲ فیلترهای $(\epsilon, \epsilon)_T$ -فازی

تعریف ۲-۲-۱ یک زیرمجموعه فازی μ از L را یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon)_T$ -فازی گوئیم هرگاه به ازای

هر $x, y \in L$ و $r, s \in]0, 1[$ دو شرط زیر برقرار باشند:

(۱) اگر $x_r \in \mu$ و $y_s \in \mu$ ، آنگاه $(x \odot y)_{T(r,s)} \in \mu$ و $(y \odot x)_{T(r,s)} \in \mu$ ،

(۲) اگر $x \leq y$ و $x_r \in \mu$ ، آنگاه $y_r \in \mu$.

مثال ۲-۲-۲ فرض می کنیم $L = \{0, a, b, c, d, 1\}$ شبکه مانده ای مثال ۲-۲-۱ باشد

زیرمجموعه فازی γ از L را طوری تعریف می کنیم که:

$$\gamma(1) = 1 \text{ و } \gamma(d) = \frac{4}{5} \text{ و } \gamma(0) = \gamma(a) = \gamma(b) = \gamma(c) = \frac{1}{5}$$

در اینصورت γ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon)_M$ -فازی از L است.

قضیه ۲-۲-۳ هر زیر مجموعه فازی μ از L که در یکی از شرایط قضیه ۲-۱-۸ صدق می کند برای

$$T = \wedge \alpha = \beta = \epsilon \text{ - فیلتر } (\epsilon, \epsilon) \text{ - فازی است.}$$

برهان: فرض می کنیم μ یک سیستم استنتاجی (ϵ, ϵ) -فازی باشد و $x_r \in \mu$ و $x \leq y$ در

$$\text{اینصورت } 1 \rightarrow y = x. \text{ بنابراین } (x \rightarrow y)_r \in \mu \text{ و از اینرو } y_r \in \mu.$$

حال فرض می کنیم $x_r \in \mu$ و $y_s \in \mu$ از اینکه

$$(y \rightarrow (x \odot y))_r \in \mu \text{ که نتیجه می شود، } x = x \odot (y \rightarrow y) \leq y \rightarrow (x \odot y)$$

بنابراین $(x \odot y)_{r \wedge s} \in \mu$. اثبات دیگر حالتها به طور مشابه انجام می شود.

قضیه ۲-۲-۴ هر فیلتر $(\epsilon, \epsilon)_T$ -فازی μ از L در شرایط زیر صدق می کند.

$$(1) \text{ برای هر } x, y \in L, \mu(x \odot y) \geq T(\mu(x), \mu(y)),$$

$$(2) \text{ برای هر } x, y \in L \text{ اگر } y \geq x, \text{ آنگاه } \mu(y) \geq \mu(x).$$

بعلاوه عکس قضیه برای حالت $T = \wedge$ درست است.

برهان $\Leftarrow$ فرض می کنیم μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon)_T$ -فازی باشد. دو حالت زیر در نظر می گیریم:

$$\text{الف) } T(\mu(x), \mu(y)) < 1/2, \text{ برای هر } x, y \in L. \text{ در اینصورت،}$$

$\mu(x \odot y) < T(\mu(x), \mu(y)) < 1/2$ لذا $t \in]0, 1/2[$ چنان موجود است، که

$$\mu(y) > t \text{ و } \mu(x) > t \text{ و } \mu(x \odot y) < T(t, t) \leq t < T(\mu(x), \mu(y))$$

در حالی که $\mu(x \odot y) < t$ ، یعنی $\mu(x \odot y) \in \bar{\mu}_{T(t,t)}$ و این با فرض

مسئله در تناقض است.

$$\text{ب) } T(\mu(x), \mu(y)) \geq 1/2 \text{ برای هر } x, y \in L. \text{ در اینصورت } \mu(x) \geq 1/2 \text{ و } \mu(y) \geq 1/2.$$

اگر $\mu(x \odot y) < 1/2$ ، آنگاه به ازای $t \in]0, 1/2[$ که

$\mu(x \odot y)_{T(t,t)} \bar{\in} \mu$ لذا $y_t \in \mu$ و $x_t \in \mu$ داریم $\mu(x \odot y) < T(t,t) \leq t < 1/2$
 که یک تناقض است بنابراین (۱) برقرار است.

(۲) دو حالت زیر را در نظر می گیریم:

الف) $\mu(x) < 1/2$ برای $x \in L$. اگر $y \in L$ وجود داشته باشد به طوری که $y \geq x$ و
 $\mu(y) < T(\mu(x), 1/2)$ ، آنگاه $\mu(y) < \mu(x)$. فرض کنیم $t \in]0,1[$ چنان باشد که
 $\mu(y) < t < \mu(x)$ در نتیجه $x_t \in \mu$ ، در حالی که $y_t \bar{\in} \mu$ که این با فرض مسئله در تناقض
 است.

ب) $\mu(x) \geq 1/2$ به ازای $x \in L$.

اگر $y \in L$ چنان وجود داشته باشد که $y \geq x$ و $\mu(y) < 1/2$ در اینصورت $\bar{\in} \mu$ $y_{1/2}$. این در
 حالی است که $x_{1/2} \in \mu$ بنابراین (۲) صحیح است.

$\Rightarrow$ فرض کنیم به ازای $]0,1[$ $r, t \in]0,1[$ و $x_r \in \mu$ و $y_t \in \mu$.

در این صورت، $\mu(x \odot y) \geq \mu(x) \wedge \mu(y) \geq r \wedge t$ ، لذا $(x \odot y)_{r \wedge t} \in \mu$.

حال فرض کنیم $x_r \in \mu$ و $y \geq x$ ، در نتیجه $\mu(y) \geq \mu(x)$ که نشان می دهد $y_r \in \mu$. بنابراین
 μ یک فیلتر (ϵ, ϵ) -فازی است.

قضیه ۲-۲-۵ فرض کنیم μ یک زیر مجموعه فازی از L باشد. اگر هر زیرمجموعه ناتهی μ_r

$]0,1[$ یک فیلتر از L باشد، آنگاه μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon)_T$ -فازی از L است. عکس قضیه برای

$T = \wedge$ درست است.

برهان: فرض کنیم برای هر $x, y \in L$ ، $x_r \in \mu$ و $y_s \in \mu$ که $r, s \in]0,1[$. در اینصورت

$x \in \mu_r \subset \mu_{T(r,s)}$ و $y \in \mu_s \subset \mu_{T(r,s)}$ و لذا

$x \odot y \in \mu_{T(r,s)}$ و $y \odot x \in \mu_{T(r,s)}$ یعنی $x \odot y_{T(r,s)} \in \mu$ و $y \odot x_{T(r,s)} \in \mu$

حال فرض می کنیم $x_r \in \mu$ و $x \leq y$ در نتیجه $x \in \mu_r$ و $y \in \mu_r$ یعنی $\mu_r \in \mu$. پس μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon)_T$ -فازی از L است. اثبات عکس براحتی قابل انجام است.

لم ۲-۲-۶ فرض کنیم μ یک زیر مجموعه فازی از L باشد، در اینصورت احکام زیر معادلند:

(۱) μ یک فیلتر (ϵ, ϵ) -فازی است.

(۲) اگر $x \odot y \leq z$ یا $y \odot x \leq z$ آنگاه $\mu(z) \geq \mu(x) \wedge \mu(y)$

(۳) اگر $x \rightarrow (y \rightarrow z) = 1$ یا $y \hookrightarrow (x \hookrightarrow z) = 1$ آنگاه $\mu(z) \geq \mu(x) \wedge \mu(y)$

(۴) به ازای هر $x, y \in L$ داریم: $\mu(x) \geq \mu(y) \wedge \mu(y \rightarrow x)$ یا

$$\mu(x) \geq \mu(y) \wedge \mu(y \hookrightarrow x)$$

اثبات (۱) $\Leftarrow$ (۲) نتیجه مستقیم از (۱) است.

(۲) $\Leftarrow$ (۳) اگر $x \rightarrow (y \rightarrow z) = 1$ آنگاه $x \odot y \leq z$ و از اینرو طبق (۲)

$$\mu(z) \geq \mu(x) \wedge \mu(y)$$

(۳) $\Leftarrow$ (۴) اگر $(x \rightarrow z) \rightarrow (x \rightarrow z) = 1$ یا $(x \hookrightarrow z) \hookrightarrow (x \hookrightarrow z) = 1$ کافی است در شرط (۳)

$z = x$ را قرار دهیم لذا داریم:

$$\mu(x) \geq \mu(x) \wedge \mu(y \rightarrow x) \text{ یا } \mu(x) \geq \mu(x) \wedge \mu(y \hookrightarrow x)$$

(۴) $\Leftarrow$ (۱) فرض کنیم به ازای هر $x, y \in L$ که $x \leq y$ داشته باشیم:

$$1 = x \hookrightarrow y = x \hookrightarrow y = x \rightarrow y = \mu(x) \text{ در نتیجه } \mu(y) \geq \mu(x) \wedge \mu(x \rightarrow y) \text{ یا}$$

$$\mu(y) \geq \mu(x) \wedge \mu(x \hookrightarrow y) = \mu(x)$$

حال اگر $\mu(x) \geq \mu(y) \wedge \mu(y \hookrightarrow x)$ با عوض کردن x به وسیله $y \odot x$ بدست خواهیم آورد:

$$\mu(x \odot y) \geq$$

$$\mu(y) \wedge \mu(y \rightarrow (x \odot y)) \geq$$

$$\mu(y) \wedge \mu(x \odot (y \rightarrow y)) =$$

$$\mu(x) \wedge \mu(y)$$

و به طور مشابه اگر $\mu(x) \geq \mu(y) \wedge \mu(y \hookrightarrow x)$ ، با جایگزین کردن x با $x \odot y$ داریم:

$$\begin{aligned} \mu(y \odot x) &\geq \\ \mu(y) \wedge \mu(y \hookrightarrow (y \odot x)) &\geq \\ \mu(y) \wedge \mu((y \hookrightarrow y) \odot x) &= \\ \mu(y) \wedge \mu(x) & \end{aligned}$$

نتیجه ۲-۲-۷ در هر فیلتر (ϵ, ϵ) -فازی μ از L گزاره های زیر بر قرارند:

(۱) اگر $\mu(x \rightarrow y) = 1$ یا $\mu(x \hookrightarrow y) = 1$ ، آنگاه $\mu(x) \leq \mu(y)$

(۲) $\mu(x \rightarrow z) \geq \mu(x \rightarrow y) \wedge \mu(y \rightarrow z)$

(۳) $\mu(x \hookrightarrow z) \geq \mu(x \hookrightarrow y) \wedge \mu(y \hookrightarrow z)$

(۴) $\mu(x) \wedge \mu(x^{\sim}) = \mu(\mathbf{o}) = \mu(x) \wedge \mu(x^{\sim})$

(۵) $\mu(x \odot y) = \mu(x \wedge y) = \mu(x) \wedge \mu(y)$

۳-۲-۳ فیلترهای $(\alpha, \epsilon \vee q)_T$ -فازی

قضیه ۲-۳-۱-۳- فرض کنیم μ یک زیر مجموعه فازی از L باشد. اگر μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon \vee q)_T$ -فازی

باشد، آنگاه:

(۱) برای هر $x, y \in L$ ، $\mu(x \odot y) \geq T(\mu(x), \mu(y), 1/2)$

(۲) برای هر $y \geq x$ ، $\mu(y) \geq T(\mu(x), 1/2)$

عکس این قضیه درحالتی که $T = \wedge$ درست است.

برهان ($\Leftarrow$) (۱) فرض کنیم μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon \vee q)_T$ -فازی باشد. دو حالت زیر را در نظر می گیریم.

الف) $T(\mu(x), \mu(y)) < 1/2$ ، برای $x, y \in L$ اگر $T(\mu(x), \mu(y)) < 1/2$ ، $\mu(x \odot y) < T(\mu(x), \mu(y), 1/2)$

آنگاه $\mu(x \odot y) < T(\mu(x), \mu(y))$ لذا $t \in]\mathbf{o}, 1]$ چنان وجود دارد که

$$\mu(x) > t, t < 1/2 \text{ بنابراین } \mu(x \odot y) < T(t, t) \leq t < T(\mu(x), \mu(y))$$

و $\mu(y) > t$ و لذا $x_t \in \mu$ و $y_t \in \mu$ ، در حالیکه:

$$\mu(x \odot y) + T(t, t) \leq \mu(x \odot y) + t < t + t < 1$$

یعنی $\overline{EV} q \mu$ $(x \odot y)_{T(t,t)}$ ، که با فرض مسئله در تناقض است.

(ب) $T(\mu(x), \mu(y)) \geq 1/2$ برای $x, y \in L$ در اینصورت $\mu(x) \geq 1/2$ و $\mu(y) \geq 1/2$.

اگر $\mu(x \odot y) < 1/2$ ، آنگاه به ازای $t \in]0, 1/2[$ که $t < 1/2$ که $\mu(x \odot y) < T(t, t) \leq t < 1/2$.

داریم: $x_t \in \mu$ و $y_t \in \mu$. این در حالی است که $\overline{EV} q \mu$ $(x \odot y)_{T(t,t)}$ که یک تناقض است. لذا

(۱) برقرار است.

(۲) دو حالت زیر را در نظر می گیریم:

(الف) $\mu(x) < 1/2$ برای $x \in L$ اگر $y \in L$ وجود داشته باشد به طوری که $y \geq x$ و

$\mu(y) < T(\mu(x), 1/2)$ ، آنگاه $\mu(y) < \mu(x)$. فرض می کنیم $t \in]0, 1[$ چنان باشد که

$\mu(x) < t < \mu(y)$ در نتیجه $x_t \in \mu$ ، در حالی که $\mu(y) + t < 2t < 1$ یعنی

$\overline{EV} q \mu$ y_t ، که یک تناقض است.

(ب) $\mu(x) \geq 1/2$ به ازای $x \in L$.

اگر $y \in L$ چنان وجود داشته باشد که $y \geq x$ و $\mu(y) < 1/2$ ، آنگاه $\overline{EV} q \mu$ $y_1/2$. این در حالی

است که $x_{1/2} \in \mu$ ، بنابراین (۲) صحیح است.

($\Rightarrow$) فرض می کنیم برای $r, t \in]0, 1[$ ، $x_r \in \mu$ و $y_t \in \mu$. در نتیجه

$$\mu(x \odot y) \geq \mu(x) \wedge \mu(y) \wedge 1/2 \geq r \wedge t \wedge 1/2$$

اگر $r \wedge t > 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \odot y) + r \wedge t > 1$ ، یعنی $\overline{EV} q \mu$ $(x \odot y)_{r \wedge t}$.

اگر $r \wedge t \leq 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \odot y) \geq r \wedge t$ و همچنین $(x \odot y)_{r \wedge t} \in \mu$ از اینرو

$$\overline{EV} q \mu (x \odot y)_{r \wedge t}.$$

حال فرض کنیم $x_r \in \mu$ و $y \geq x$ ، در نتیجه $\frac{1}{2} \wedge r \wedge \frac{1}{2} \geq \mu(x) \wedge \frac{1}{2}$.

اگر $r > \frac{1}{2}$ ، آنگاه $\mu(y) + \frac{1}{2} > \mu(y) + r > \mu(y) + q\mu$.

اگر $r \leq \frac{1}{2}$ ، آنگاه $\mu(y) \geq r$ و $y_r \in \mu$ و لذا $y_r \in Vq\mu$. بنابراین μ یک فیلتر

$(E, EVq)_T$ -فازی است.

نتیجه ۲-۳-۲ هر فیلتر $(E, \beta)_T$ -فازی در شرایط زیر صدق می کند:

$$(1) \text{ برای هر } x, y \in L, \mu(x \odot y) \geq T(\mu(x), \mu(y), \frac{1}{2}),$$

$$(2) \text{ برای هر } x, y \in L \text{ که } y \geq x \text{ داریم: } \mu(y) \geq T(\mu(x), \frac{1}{2}).$$

برهان. بنابر قضیه ۱-۲-۱۰ هر فیلتر $(E, \beta)_T$ -فازی یک فیلتر $(E, EVq)_T$ -فازی است. پس بنابر

قضیه ۱-۳-۲ حکم برقرار است.

مثال ۲-۳-۳ فرض کنیم $L = \{0, a, b, c, d, 1\}$ یک شبکه باشد که نمودار هاسه آن در شکل

۲-۳-۳ آمده است همچنین فرض می کنیم عملگرهای دوتایی $\rightarrow$ و $\leftarrow$ و $\odot$ مطابق جدولهای ۲-۳-۳

داده شده باشند. در اینصورت می توان تحقیق کرد که $(L, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, \leftarrow, 0, 1)$ یک شبکه

مانده ای است. و زیرمجموعه فازی μ که با ضابطه،

$$\mu(1) = 1 \text{ و } \mu(d) = \frac{1}{1} \text{ و } \mu(b) = \mu(c) = \frac{1}{9} \text{ و } \mu(0) = 0/0.16, \mu(a) = \frac{1}{5}$$

شده است. در شرایط قضیه ۱-۳-۲ صدق می کند اما μ یک $(E, EVq)_P$ -فیلتر فازی نیست. زیرا

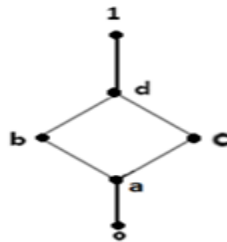
$$(b \odot c)_{P(\frac{1}{9}, \frac{1}{9})} = 0_{\frac{1}{81}} \overline{EVq\mu} \text{ در حالی که } c_{\frac{1}{9}} \in \mu, b_{\frac{1}{9}} \in \mu$$

جدول ۳-۳-۲

$\odot$	o	a	b	c	d	۱
o	o	o	o	o	o	o
a	o	o	a	o	a	a
b	o	o	b	o	b	b
c	o	a	a	c	c	c
d	o	a	b	c	d	d
۱	o	a	b	c	d	۱

$\rightarrow$	o	a	b	c	d	۱
o	۱	۱	۱	۱	۱	۱
a	b	۱	d	۱	۱	۱
b	o	c	۱	c	۱	۱
c	b	b	b	۱	۱	۱
d	o	a	b	c	۱	۱
۱	o	a	b	c	d	۱

$\hookrightarrow$	o	a	b	c	d	۱
o	۱	۱	۱	۱	۱	۱
a	c	۱	۱	۱	۱	۱
b	c	c	۱	c	۱	۱
c	o	b	b	۱	۱	۱
d	o	a	b	c	۱	۱
۱	o	a	b	c		۱

شکل ۳-۳-۲

قضیه ۳-۳-۴ فرض کنیم μ یک زیرمجموعه فازی از L باشد و $t \in]1/2, 1]$ اگر $\mu_t \neq \emptyset$ یک فیلتر

از L باشد، آنگاه:

$$x, y \in L \text{ برای هر } T(\mu(x), \mu(y)) \leq \mu(x \odot y) \vee 1/2 \quad (1)$$

$$\mu(x) \leq \mu(y) \vee 1/2 \text{ برای هر } x, y \in L \text{ که } y \geq x. \quad (2)$$

برهان. (۱) فرض کنیم برای هر $t \in]1/2, 1]$ $\mu_t \neq \emptyset$ فیلتری از L باشد. اگر $x, y \in L$ وجود

داشته باشند که $T(\mu(x), \mu(y)) = t < \mu(x \odot y) \vee 1/2$ ، آنگاه $t > 1/2$ و

$x, y \in \mu_t$ بنابر فرض داریم: $x \odot y \in \mu_t$ و همینطور $\mu(x \odot y) \geq t$. از اینرو

$\mu(x \odot y) \vee 1/2 > t$ ، که یک تناقض است. بنابر این (۱) برقرار است.

(۲) اگر $y \in L$ وجود داشته باشد که $y \geq x$ و $\mu(y) \vee 1/2 > \mu(x) = t$ ، آنگاه $x \in \mu_t$ و

$t > 1/2$. بنابراین $y \in \mu_t$ و همچنین $\mu(y) \geq t > 1/2$ و $\mu(y) \vee 1/2 > t \vee 1/2 = t$

که یک تناقض است بنابراین (۲) نیز برقرار است.

قضیه ۲-۳-۵ فرض کنیم F یک زیرمجموعه ناتهی از L و μ یک زیرمجموعه فازی از L باشد که چنین

تعریف شده است:

$$\mu(x) = \begin{cases} \mu(x) \geq 1/2 : x \in F \\ \mu(x) = 0 \text{ در غیر این صورت} \end{cases}$$

در این صورت μ یک فیلتر $(\alpha, \in \vee q)_T$ - فازی است. اگر و تنها اگر F یک فیلتر از L باشد ($\alpha \neq \in \wedge q$).

برهان ($\Leftarrow$) فرض کنیم برای $x, y \in L$ ، $x_r \alpha \mu$ و $y_s \alpha \mu$ دو حالت زیر را در نظر می گیریم:

الف) $\alpha = \in$ ، در نتیجه $\mu(x) \geq r$ و $\mu(y) \geq s$ و همچنین $\mu(x) \geq 1/2$ و $\mu(y) \geq 1/2$

یعنی $x, y \in F$. بنابراین $x \odot y \in F$ و همچنین $\mu(x \odot y) \geq 1/2$. اکنون اگر

$T(r, s) \leq 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \odot y) \geq T(r, s)$ و لذا $(x \odot y)_{T(r, s)} \in \mu$.

اگر $T(r, s) > 1/2$ ، $T(r, s) > 1$ ، $\mu(x \odot y) + T(r, s) > 1$ ، آنگاه $(x \odot y)_{T(r, s)} q \mu$ ، بنابراین

$(x \odot y)_{T(r, s)} \in \vee q \mu$.

ب) $\alpha = q$ ، در نتیجه: $\mu(x) + r > 1$ و $\mu(y) + s > 1$ که از آنجا $\mu(x) > 1 - r \geq 0$ و

$\mu(y) > 1 - s \geq 0$ ، پس $\mu(x) \geq 1/2$ و $\mu(y) \geq 1/2$ و لذا بنابر فرض $x, y \in F$ در

نتیجه $x \odot y \in F$ بنابرین $\mu(x \odot y) \geq 1/2$.

حال اگر $T(r, s) \leq 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \odot y) \geq T(r, s)$ ، اگر $T(r, s) > 1/2$ ، آنگاه

$\mu(x \odot y) + T(r, s) > 1$ و از اینرو $(x \odot y)_{T(r, s)} \in \vee q \mu$.

حالت $\alpha = EV q$ را از الف و ب می توان نتیجه گرفت. به طور مشابه اگر $x \leq y$ و $\alpha \mu$ و x_r ، می توان ثابت کرد که $y_r \in EV q \mu$.

($\Rightarrow$) اگر μ یک فیلتر $(\alpha, EV q)_T$ -فازی باشد و $\alpha \in \{E, q, EV q\}$ ، در اینصورت

$F = Supp(\mu)$ لذا طبق قضیه ۲-۱-۱۰ F یک فیلتر است.

قضیه ۲-۳-۶ هر فیلتر $(q, EV q)_T$ -فازی در شرایط (۱) و (۲) قضیه ۲-۳-۱ صدق می کند.

برهان. فرض کنیم μ یک فیلتر $(q, EV q)_T$ -فازی در L باشد. اگر $x, y \in L$ وجود داشته باشند به

طوری که $r \in]0, 1[$ ، به ازای $\mu(x \odot y) < T(\mu(x), \mu(y), 1/2)$ ،

$1 - T(\mu(x), \mu(y), 1/2) < T(r, r) \leq r < 1 - \mu(x \odot y)$: آنگاه:

$1 - \mu(x) \leq 1 - T(\mu(x), \mu(y), 1/2) < r$

$1 - \mu(y) \leq 1 - T(\mu(x), \mu(y), 1/2) < r$

که از آنجا $1 > \mu(x) + r$ و $1 > \mu(y) + r$ یعنی $x_r q \mu$ و $y_r q \mu$.

از طرفی: $\mu(x \odot y) + T(r, r) \leq \mu(x \odot y) + r < 1$

$\mu(x \odot y) < T(\mu(x), \mu(y), 1/2) \leq 1/2 < T(r, r)$

یعنی $\overline{EV q \mu}_{T(r,r)}(x \odot y)$ ، که یک تناقض است. از اینرو برای هر $x, y \in L$ ،

$\mu(x \odot y) \geq T(\mu(x), \mu(y), 1/2)$ ، مشابه می توان ثابت کرد که برای هر $x, y \in L$ اگر

$y \geq x$ ، آنگاه $\mu(y) \geq T(\mu(x), 1/2)$.

قضیه ۲-۳-۷ فرض کنیم μ یک زیرمجموعه فازی از L باشد. اگر به ازای هر $r \in]0, 1/2[$ ،

$\mu_r \neq \emptyset$ یک فیلتر باشد، آنگاه μ یک فیلتر $(E, EV q)_T$ -فازی از L است.

بعلاوه عکس قضیه برای $T = \wedge$ برقرار است.

برهان $\Leftarrow$ فرض کنیم برای هر $r, s \in]0, 1/2]$ و $x, y \in L$ داشته باشیم: $x_r \in \mu$ و $y_s \in \mu$ در اینصورت $x \in \mu_r \subseteq \mu_{T(r,s)}$ و $y \in \mu_s \subseteq \mu_{T(r,s)}$ چون بنابر فرض $\mu_{T(r,s)}$ یک فیلتر است، لذا $x \odot y \in \mu_{T(r,s)}$ یعنی $(x \odot y)_{T(r,s)} \in \mu$. بنابراین $(x \odot y)_{T(r,s)} \in V q \mu$.
 حال اگر $x \leq y$ و به ازای $r \in]0, 1/2]$ ، $x_r \in \mu$ ، آنگاه $x \in \mu_r \subseteq \mu_r^{\text{EV}q}$ پس $y \in \mu_r \subseteq \mu_r^{\text{EV}q}$ که نتیجه می دهد $y_r \in V q \mu$. بنابراین μ یک فیلتر $(E, \text{EV} q)_T$ -فازی است.

($\Rightarrow$) فرض کنیم $t \in]0, 1/2]$ و $x, y \in \mu_t$ در نتیجه

$$\mu(x \odot y) \geq \mu(x) \wedge \mu(y) \wedge 1/2 \geq t$$

حال فرض کنیم $x \in \mu_t$ و $x \leq y$ در اینصورت $\mu(y) \geq \mu(x) \wedge 1/2 \geq t$ و لذا $y \in \mu_t$. بنابراین μ_t یک فیلتر از L است.

قضیه ۲-۳-۸ اگر μ یک فیلتر $(E \wedge q, \beta)$ -فازی از L باشد، آنگاه $\mu_{1/2} \neq \emptyset$ فیلتری از L

$$\text{است، که } \mu_{1/2} = \{x \in L : \mu(x) > 1/2\}$$

برهان. فرض کنیم $\mu_{1/2} \neq \emptyset$ پس $x, y \in \mu_{1/2}$ در نتیجه $\mu(x) > 1/2$ و $\mu(y) > 1/2$

دو حالت زیر را در نظر می گیریم:

الف) $\beta \in \{E, E \wedge q\}$. در اینصورت به ازای $r \in]0, 1]$ که $r > 1/2$ و $\mu(x) \wedge \mu(y) > r$

داریم: $x_r \in \mu$ و $y_r \in \mu$ و $\mu(x) + r > 1$ و $\mu(y) + r > 1$. که نشان می دهد $x_r \in E \wedge q \mu$ و

$$y_r \in E \wedge q \mu \text{ پس } (x \odot y)_r \in \mu \text{، یعنی } x \odot y \in \mu_r$$

ب) $\beta = q$. از $\mu(x) > 1/2$ و $\mu(y) > 1/2$ نتیجه می شود که $x_{1/2} \in E \wedge q \mu$ و

$y_{1/2} \in E \wedge q \mu$ ، که نشان می دهد $(x \odot y)_{1/2} \in q \mu$ ، یعنی $\mu(x \odot y) > 1/2$ و لذا

$$x \odot y \in \mu_{1/2}$$

ج) $\beta = \text{EV} q$. مانند قسمتهای الف و ب اثبات می شود.

حال فرض کنیم $x \leq y$ و $x \in \mu_{\frac{1}{r}}$ در نتیجه $\mu(x) > 1/2$. حالت‌های زیر را در نظر می‌گیریم:

$\beta \in \{\epsilon, \epsilon \wedge q\}$ از $r > 1/2$ نتیجه می‌شود که $x_r \in \mu$ پس $y_r \in \mu$ بنابراین

$$\mu(y) \geq r > 1/2 \text{ و لذا } y \in \mu_{\frac{1}{r}}$$

از $\beta = q$ نتیجه می‌شود که $x_{1/2} \in \mu$ بنابراین $y_{1/2} \in \mu$ و همچنین

$$\mu(y) > 1/2 \text{ یعنی } y \in \mu_{\frac{1}{2}}$$

$\beta = \epsilon \vee q$ مانند قسمت‌های (۱) و (۲) اثبات می‌شود. بنابراین $\mu_{\frac{1}{r}}$ یک فیلتر از L است.

قضیه ۲-۳-۹ هر فیلتر $(\epsilon \wedge q, q)$ -فازی در شرایط زیر صدق می‌کند،

$$(۱) \text{ برای هر } x, y \in L \text{ و } 1/2 < \mu(x) \wedge \mu(y) \leq \mu(x \odot y) \vee 1/2$$

$$(۲) \text{ برای هر } x, y \in L \text{ اگر } y \geq x \text{ آنگاه } \mu(x) \leq \mu(y) \vee 1/2$$

برهان. فرض کنیم که برای $x, y \in L$ ، $\mu(x) \wedge \mu(y) > \mu(x \odot y) \vee 1/2$ برای

$$r \in]0, 1[\text{ که } r > 1 - \mu(x) \wedge \mu(y) \vee 1/2 > r > 1 - \mu(x) \text{ داریم:}$$

$$\text{و } r > 1 - \mu(y) \text{ و } r < 1/2 \text{ و } 1 - \mu(x \odot y) > r$$

از اینرو $r > 1/2 > r > 1 - r > 1/2 > r$ و $\mu(x) > 1 - r > 1/2 > r$ و $\mu(y) > 1 - r > 1/2 > r$ یعنی $x_r \in \mu$ و

$y_r \in \mu$ در حالیکه $\mu(x \odot y) + r < 1$ لذا $(x \odot y)_r \notin \mu$ این با فرض مسئله در تناقض

است. شرط (۲) نیز به طور مشابه ثابت می‌شود.

قضیه ۲-۳-۱۰ اگر μ یک فیلتر $(\epsilon \wedge q, q)$ -فازی باشد، آنگاه μ روی $\mu_{\frac{1}{r}}$ ثابت است.

برهان. فرض کنیم μ روی $\mu_{\frac{1}{r}}$ ثابت نباشد (فرض خلف). در این صورت وجود دارند $x, y \in \mu_{\frac{1}{r}}$

$$\text{به طوری که } \mu(x) \neq \mu(y)$$

دو حالت در نظر می‌گیریم:

$$(۱) \mu(x) > \mu(y) \text{ از قضیه ۲-۳-۹ نتیجه می‌شود که:}$$

$$\mu(x \odot y) > 1/2 \text{ و } \mu(x \odot y) \vee 1/2 > \mu(x) \wedge \mu(y) = \mu(y) > 1/2$$

حال برای هر $r \in]0, 1[$ که $r > 1 - \mu(x) > r > 1 - \mu(y) > 1/2$ داریم: $x_r \in \Lambda q\mu$

و $y_{1/2} \in \Lambda q\mu$ در حالیکه $\mu_r \bar{q}\mu = (x \odot y)_{r \wedge 1/2}$ ، که یک تناقض است.

(۲) $\mu(y) > \mu(x)$ کافی است در اثبات حالت (۱)، x را به y تبدیل کنیم.

قضیه ۲-۳-۱۱ اگر μ یک فیلتر $(\epsilon \wedge q, q)$ -فازی باشد، آنگاه $\mu_r^q \neq \emptyset$ یک فیلتر از L است.

برای هر $r \in]0, 1/2[$.

برهان. فرض کنیم $x, y \in \mu_r^q$ در نتیجه $\mu(x) + r > 1$ و $\mu(y) + r > 1$ که نشان

می دهد $r > 1/2 \geq 1 - r \geq \mu(x) > 1 - r \geq 1/2 \geq r$ و $\mu(y) > 1 - r \geq 1/2 \geq r$.

بنابراین $x_r \in \Lambda q\mu$ و $y_r \in \Lambda q\mu$ بنا بر فرض داریم: $\mu_r \bar{q}\mu = (x \odot y)_r$ و این یعنی

$$x \odot y \in \mu_r^q$$

حال فرض کنیم $x \in \mu_r^q$ و $x \leq y$ در نتیجه $x_r \in \Lambda q\mu$ و از آنجا $r > 1/2 > 1 - r \geq \mu(x) > 1 - r$

که ایجاب می کند $x_r \in \Lambda q\mu$ از اینرو طبق فرض داریم: μ_r^q یعنی $y \in \mu_r^q$ بنا بر این $y_r \in \Lambda q\mu$

یک فیلتر است.

قضیه ۲-۳-۱۲ هر فیلتر $(\epsilon \wedge q, \epsilon)$ -فازی μ از L در دو شرط زیر صدق می کند:

(۱) برای هر $x, y \in L$ $\mu(x) \wedge \mu(y) \leq \mu(x \odot y) \vee 1/2$ ،

(۲) برای هر $x, y \in L$ اگر $y \geq x$ ، آنگاه $\mu(x) \leq \mu(y) \vee 1/2$.

برهان (۱) فرض کنیم μ یک $(\epsilon \wedge q, \epsilon)$ -فیلتر فازی از L باشد. به برهان خلف فرض می کنیم که

$x, y \in L$ وجود داشته باشند به طوری که:

$\mu(x) \wedge \mu(y) \geq \mu(x \odot y) \vee 1/2$ و $\mu(x) \geq r$ و $\mu(y) \geq r$ ،

$r > 1/2$ و $r > 1/2$ و $\mu(x) + r > 2r > 1$ و $\mu(y) + r > 1$ و $\mu(x \odot y) < r$ و

بنابراین $x_r \in \Lambda q\mu$ و $y_r \in \Lambda q\mu$ در حالیکه $\mu_r \bar{q}\mu = (x \odot y)_r$ که یک تناقض است. لذا فرض خلف

باطل و حکم (۱) درست است.

(۳) به فرض خلف فرض می کنیم $x, y \in L$ وجود داشته باشند به طوری که $y \geq x$ ولی

$$x_r \in \wedge q \mu \text{ یعنی } \mu(x) + r > 1 \text{ و } r > 1/2 \text{ در این صورت } r = \mu(x) > \mu(y) \vee 1/2$$

در صورتی که $\mu(y) < r$ یعنی $x_r \in \wedge q \mu$ و این در حالی است که $\mu \bar{y}_r \in \bar{E}$ که یک تناقض است پس فرض خلف باطل و حکم (۲) برقرار است.

قضیه ۲-۳-۱۳ فرض می کنیم μ یک زیرمجموعه فازی از L باشد. اگر μ یک فیلتر $(E, \wedge q, \epsilon)$ -فازی

باشد، آنگاه برای هر $r \in]1/2, 1[$ یک فیلتر از L است.

بعکس اگر برای هر $r \in]0, 1[- 1/2$ یک فیلتر از L باشد، آنگاه μ یک

$(E, \wedge q, \epsilon)$ -فیلتر فازی از L است.

برهان $\Leftarrow$ فرض می کنیم μ یک فیلتر $(E, \wedge q, \epsilon)$ -فازی بوده و $x, y \in \mu_r$ که $r \in]1/2, 1[$

در نتیجه $\mu(x) \geq r$ و $\mu(y) \geq r$ که از آنجا طبق قضیه ۲-۳-۱۲ داریم:

$$\mu(x \odot y) \vee \frac{1}{2} \geq \mu(x) \wedge \mu(y) \geq r$$

از طرفی چون $r > 1/2$ پس $\mu(x \odot y) \geq r$ و این یعنی $x \odot y \in \mu_r$

حال فرض کنیم $x \leq y$ و $x \in \mu_r$ به ازای $r \in]1/2, 1[$.

$\mu(y) \vee 1/2 \geq \mu(x) \geq r > 1/2$ که ایجاب می کند $\mu(y) \geq r$ یعنی $y \in \mu_r$ بنابراین μ_r

یک فیلتر از L است.

($\Rightarrow$) فرض می کنیم $x_r \in \wedge q \mu$ و $y_s \in \wedge q \mu$ به ازای $r, s \in]0, 1[- 1/2$ و $\mu(x) \geq r$ و

$\mu(x) + r > 1$ و $\mu(y) \geq s$ و $\mu(y) + s > 1$ از آنجاییکه $r \neq 1/2$ و $s \neq 1/2$ لذا

اگر $r > 1/2$ و $s > 1/2$ ، آنگاه $r \wedge s > 1/2$ و از اینکه $x, y \in \mu_{r \wedge s}$ لذا طبق فرض

$x \odot y \in \mu_{r \wedge s}$ یعنی $(x \odot y)_{r \wedge s} \in \mu$. اگر $r < 1/2$ یا $s < 1/2$ ، آنگاه $r \wedge s < 1/2$

چون بنابر فرض $\mu_{r \wedge s}$ یک فیلتر از L است لذا از اینکه $x \in \mu_r$ و $y \in \mu_s$ نتیجه

می شود $x, y \in \mu_{r \wedge s}$ لذا $x \odot y \in \mu_{r \wedge s}$ یعنی $(x \odot y)_{r \wedge s} \in \mu$.

به طور مشابه می توان ثابت کرد که اگر $x \leq y$ و $x_r \in \mu$ و $x_r \in \mu$ آنگاه $y_r \in \mu$ لذا یک فیلتر $(\epsilon \wedge q, \epsilon)$ - فازی از L است.

۲-۴ فیلترهای (q, β) - فازی

قضیه ۲-۴-۱ یک زیرمجموعه فازی μ از L یک فیلتر (q, ϵ) - فازی از L است اگر و تنها اگر به ازای هر $x \in \text{supp}(\mu)$ داشته باشیم: $\mu(x) = 1$.

برهان: فرض کنیم μ یک فیلتر (q, ϵ) - فازی از L باشد به طوریکه به ازای $x \in \text{supp}(\mu)$ ، $\mu(x) < 1$ (فرض خلف). در اینصورت برای هر $y \in \text{supp}(\mu)$ اگر $y \leq x$ آنگاه $\mu(y) > 0$ همچنین $y \in \mu$ که از آنجا $x_1 \in \mu$ یعنی $\mu(x) \geq 1$ که یک تناقض است. لذا فرض خلف باطل و $\mu(x) = 1$ درست است.

اثبات عکس این قضیه از ۲-۱-۱۲ نتیجه می شود.

قضیه ۲-۴-۲ یک زیرمجموعه فازی از L ، یک فیلتر (q, ϵ) - فازی است. اگر و تنها اگر یک فیلتر $(q, \epsilon \wedge q)$ - فازی باشد.

برهان: به وضوح هر فیلتر $(q, \epsilon \wedge q)$ - فازی یک فیلتر (q, ϵ) - فازی است. حال فرض کنیم μ یک فیلتر (q, ϵ) - فازی بوده و $x_r \in \mu$ و $y_s \in \mu$ به ازای $x, y \in L$ و $r, s \in]0, 1]$ در نتیجه $\mu(x) > 1 - r \geq 0$ و $\mu(y) > 1 - s \geq 0$ که ایجاب می کند

$x, y \in \text{supp}(\mu)$ از اینرو طبق قضیه های ۲-۱-۱۱ و ۲-۴-۱ داریم: $\mu(x \odot y) = 1$ که از آنجا

نتیجه می شود: $\mu(x \odot y) \geq r \wedge s$ و $\mu(x \odot y) + r \wedge s > 1$ و این یعنی

$$(x \odot y)_{r \wedge s} \in \mu$$

حال فرض می کنیم $x \leq y$ و $x_r \in \mu$ در نتیجه $\mu(x) > 1 - r \geq 0$ که ایجاب

می کند: $x \in \text{supp}(\mu)$ چون $\text{supp}(\mu)$ یک فیلتر از L است لذا $y \in \text{supp}(\mu)$ پس

فازی $\mu(y) = 1 \geq r$ و $\mu(y) + r > 1$ یعنی $\mu \in \wedge q$ بنابراین μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon \wedge q)$ -فازی است.

نتیجه ۲-۴-۳ هر فیلتر (q, ϵ) -فازی یک فیلتر (q, q) -فازی است.

برهان. چون هر فیلتر $(q, \epsilon \wedge q)$ -فازی، یک فیلتر (q, q) -فازی است لذا از قضیه قبل نتیجه حاصل می شود.

قضیه ۲-۴-۴ اگر μ یک فیلتر (q, ϵ) -فازی از L باشد، آنگاه $\mu_r^\alpha \neq \emptyset$ یا μ_r^α یک فیلتر از L

است. که $x, y \in L$ و $r \in]1/2, 1]$ و $\alpha \in \{\epsilon, q\}$.

برهان: فرض می کنیم $\mu_r \neq \emptyset$ و $x, y \in \mu_r$ بنا بر تعریف داریم $\mu(x) \geq r$ و $\mu(y) > r$.

همچنین $1 > r + r \geq r + r > 1$ و مشابه $\mu(x) > 1$.

از این نتیجه می شود که $x_r q \mu$ و $y_r q \mu$ که از آنجا داریم: $(x \odot y)_r \in \mu$ یعنی $x \odot y \in \mu_r^\epsilon$.

به طور مشابه ثابت میشود، که اگر $x \leq y$ و $x \in \mu_r$ ، آنگاه $y \in \mu_r$ پس μ_r یک فیلتر از L است.

به روش مشابه ثابت می شود که به ازای هر $r \in]1/2, 1]$ ، $\mu_r^q \neq \emptyset$ ، یک فیلتر از L است.

فصل ۳

فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ - فازی

در این فصل ابتدا مفهوم فیلتر استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی را با الگو گرفتن از تعریف فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی را بیان کرده سپس در قالب چند قضیه دیگر خواصی از این فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی را بیان کرده سپس در قالب چند قضیه دیگر خواصی از این نوع فیلترها را بررسی می کنیم در ادامه مفهوم فیلتر بولی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی و فیلتر استلزامی مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی و چند خاصیت آنها و سپس ارتباط بین آنها را مورد مطالعه قرار می دهیم. تمام مطالب این فصل به صورت جدید توسط مولف ارائه شده اند.

۳-۱-۱ فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی

تعریف ۳-۱-۱-۱ فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی μ از L را یک فیلتر استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی گوئیم، هرگاه برای هر $x, y, z \in L$ و $r, s \in]0, 1]$ داشته باشیم:

$$(FIF1) \text{ اگر } (x \odot z) \hookrightarrow y)_r \alpha \mu \text{ و } (y \hookrightarrow z)_s \alpha \mu, \text{ آنگاه } (x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu$$

$$(FIF2) \text{ اگر } (z^- \odot x) \rightarrow y)_r \alpha \mu \text{ و } (y \rightarrow z)_s \beta \mu, \text{ آنگاه } (x \rightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu$$

قضیه ۳-۱-۲ فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشد. در اینصورت μ یک فیلتر

استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است اگر و تنها اگر برای هر $x, y \in L$ و $r, s \in]0, 1]$

$$(FIF3) \text{ نتیجه دهد } ((x \odot y^-) \hookrightarrow y)_r \alpha \mu \text{ و } (x \hookrightarrow y)_{T(r,s)} \beta \mu$$

$$(FIF4) \text{ نتیجه دهد } ((y^- \odot x) \rightarrow y)_r \alpha \mu \text{ و } (x \rightarrow y)_{T(r,s)} \beta \mu$$

برهان $\Leftarrow$ ابتدا فرض می کنیم μ یک فیلتر استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی باشد. با جایگزاری

$z = y$ در (FIF1) داریم $((x \odot y^-) \hookrightarrow y)_r \alpha \mu$ و $(y \hookrightarrow y)_s \alpha \mu$ که چون μ یک فیلتر

استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است لذا $\alpha \mu$ و $\beta \mu$ از $(x \hookrightarrow y)_{T(r,s)}$ به طور مشابه با جایگزاری $z = y$

در (FIF2) و (FIF4) به دست می آید.

($\Rightarrow$) فرض کنیم (FIF3) و (FIF4) برقرار بوده و به ازای $x, y, z \in L$ و $r, s \in]0, 1]$,

$((x \odot z^-) \hookrightarrow y)_r \alpha \mu$ و $(y \hookrightarrow z)_s \alpha \mu$ در اینصورت، بنابر نتیجه ۳-۱-۲ داریم:

$(x \leftrightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu$ که از آنجا طبق (FIF³) داریم: $(x \leftrightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu$.
 مشابهها ثابت می شود که (FIF²) نیز برقرار است.

نتیجه 3-1-3 فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ - فازی باشد در اینصورت μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ - فازی استلزامی است اگر و تنها اگر

$$(x \leftrightarrow y)_{T(r,s)} \beta \mu \text{ دهد نتیجه } ((y \sim \leftrightarrow (x \leftrightarrow y))_r \alpha \mu \text{ (FIF}^5))$$

$$(x \rightarrow y)_{T(r,s)} \beta \mu \text{ دهد نتیجه } ((y^- \rightarrow (x \rightarrow y))_r \alpha \mu \text{ (FIF}^6))$$

برهان. از قضیه 3-1-2 و اینکه $y \sim \leftrightarrow (x \leftrightarrow y) = (x \odot y \sim) \leftrightarrow y$

$$y^- \rightarrow (x \rightarrow y) = (y^- \odot x) \rightarrow y$$

تعریف 3-1-4 فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ - فازی باشد. μ را یک فیلتر بولی

$$(\alpha, \beta)_T \text{ - فازی می نامیم هرگاه به ازای هر } x \in L \text{ و } r \in]0, 1]$$

$$(x \vee x \sim)_r \alpha \mu \text{ و } (x \vee x^-)_r \alpha \mu$$

قضیه 3-1-5 فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ - فازی از L باشد، در اینصورت μ یک فیلتر

بولی $(\alpha, \beta)_T$ - فازی است اگر و تنها اگر برای هر $x \in L$ و $r \in]0, 1]$ ، دو شرط زیر برقرار باشند:

$$(1) (x \sim \leftrightarrow x)_r \alpha \mu \text{ نتیجه دهد } x_{T(r,s)} \beta \mu \text{، برای هر } s \in]0, 1]$$

$$(2) (x^- \rightarrow x)_r \alpha \mu \text{ نتیجه دهد } x_{T(r,s)} \beta \mu \text{، برای هر } s \in]0, 1]$$

برهان ($\Leftarrow$) ابتدا فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ - فازی بولی بوده و به ازای $x \in L$ ، داشته باشیم:

$$(x \sim \leftrightarrow x)_r \alpha \mu \text{ میدانیم که:}$$

$$((x \vee x \sim) \leftrightarrow x)_r \alpha \mu =$$

$$((x \leftrightarrow x) \wedge (x \sim \leftrightarrow x))_r \alpha \mu =$$

$$(x \sim \leftrightarrow x)_r \alpha \mu$$

چون طبق فرض μ یک فیلتر بولی $(\alpha, \beta)_T$ - فازی است، از اینرو برای هر $s \in]0, 1]$ ،

$x_r \beta \mu$: داریم $s = 1$ به ازای $x_{T(r,s)} \beta \mu$ بالاخص،

مشابها اگر $(x^- \rightarrow x)_r \alpha \mu$ می توان ثابت کرد که $x_{T(r,s)} \beta \mu$

($\Rightarrow$) فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی باشد که در شرایط (۱) و (۲) صدق کند. چون

$$((x \vee x^-) \sim \hookrightarrow (x \vee x^-))_r \alpha \mu =$$

$$((x^- \wedge x^-) \hookrightarrow (x \vee x^-))_r \alpha \mu = 1_r \alpha \mu$$

لذا از (۱) نتیجه می شود که $(x \vee x^-)_{T(r,s)} \alpha \mu$ ، برای هر $s \in]0, 1]$ بالاخص با فرض $s = 1$

داریم: $(x \vee x^-)_r \beta \mu$. به همین شکل می توان ثابت کرد که $(x \vee x^-)_r \alpha \mu$. بنابراین μ یک فیلتر

بولی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L است.

قضیه ۳-۱-۶ فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشد. μ یک فیلتر بولی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی

است اگر و تنها اگر

$$(1) ((x \hookrightarrow y) \hookrightarrow x)_r \alpha \mu \text{ نتیجه دهد } x_{T(r,s)} \beta \mu \text{ برای هر } s \in]0, 1]$$

$$(2) ((x \rightarrow y) \rightarrow x)_r \alpha \mu \text{ نتیجه دهد } x_{T(r,s)} \beta \mu \text{ برای هر } s \in]0, 1]$$

برهان ($\Leftarrow$) فرض کنیم μ یک فیلتر بولی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی باشد و به ازای $x, y \in L$

و $r \in]0, 1]$ ، داشته باشیم: $((x \hookrightarrow y) \hookrightarrow x)_r \alpha \mu$. چون $x^- \leq x \hookrightarrow y$ لذا

$x \hookrightarrow y \leq x^- \hookrightarrow x$. پس طبق فرض داریم: $(x^- \hookrightarrow x)_r \alpha \mu$. از اینرو طبق قضیه

۳-۱-۵، داریم: $x_{T(r,s)} \beta \mu$ پس (۱) برقرار است.

(۲) فرض می کنیم به ازای $x, y \in L$ و $r \in]0, 1]$ ، داشته باشیم $((x \rightarrow y) \rightarrow x)_r \alpha \mu$.

چون $x^- \leq x \rightarrow y$ لذا $x^- \rightarrow x \leq (x \rightarrow y) \rightarrow x$. پس طبق فرض داریم: $(x^- \rightarrow x)_r \alpha \mu$ از

اینرو طبق قضیه ۳-۱-۵، داریم: $x_{T(r,s)} \beta \mu$ پس (۲) برقرار است.

($\Rightarrow$) با فرض $y = 0$ در (۱) و (۲) و استفاده از قضیه ۳-۱-۵ بدست می آید.

قضیه ۳-۱-۷ فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشد در اینصورت دو گزاره زیر معادلند:

(۱) μ یک فیلتر بولی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است.

(۲) μ یک فیلتر استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است.

برهان (۱) $\Leftarrow$ (۲) فرض کنیم $(\tilde{y} \hookrightarrow (x \hookrightarrow y))_r \alpha \mu$ ، به ازای $x, y \in L$ و $r \in]0, 1]$.

از $y \leq x \hookrightarrow y$ داریم: $\tilde{y} \hookrightarrow (x \hookrightarrow y) \leq (x \hookrightarrow y) \hookrightarrow (x \hookrightarrow y)$ و $(x \hookrightarrow y) \leq \tilde{y} \hookrightarrow (x \hookrightarrow y)$.

چون μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است لذا $(\tilde{y} \hookrightarrow (x \hookrightarrow y))_r \alpha \mu$ ، که از آنجا طبق

قضیه ۳-۱-۶، داریم: $(x \hookrightarrow y)_{T(r,s)} \beta \mu$ ، برای هر $s \in]0, 1]$. لذا (FIF5) برقرار است و مشابه

ثابت می شود (FIF6) نیز برقرار است. بنابراین μ یک فیلتر استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است.

(۲) $\Leftarrow$ (۱) فرض کنیم μ یک فیلتر استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی بوده و $(\tilde{x} \hookrightarrow x)_r \alpha \mu$ ، به

ازای $x \in L$ و $r \in]0, 1]$ در نتیجه $(\tilde{x} \hookrightarrow x)_r \alpha \mu = ((1 \odot \tilde{x}) \hookrightarrow x)_r$.

چون μ یک فیلتر استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است طبق قضیه ۳-۱-۲ داریم:

$$x_{T(r,s)} = (1 \hookrightarrow x)_{T(r,s)} \beta \mu. \text{ مشابه ثابت می شود که اگر } (\tilde{x} \rightarrow x)_r \alpha \mu, \text{ آنگاه}$$

$$x_{T(r,s)} = (1 \rightarrow x)_{T(r,s)} \beta \mu.$$

بنابراین μ یک فیلتر بولی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است.

۳-۲ فیلترهای استلزامی مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی

در این بخش ابتدا تعریف فیلتر فازی استلزامی مثبت را بیان نموده و چند خاصیت از این نوع فیلترها و

رابطه بین آنها با فیلترهای بولی را مورد بررسی قرار میدهیم.

تعریف ۳-۲-۱ فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی μ را یک فیلتر استلزامی مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی می نامیم

هرگاه به ازای هر $x, y, z \in L$ و $r, s \in]0, 1]$ داشته باشیم:

$$(PIF1) \quad 1_r \alpha \mu$$

$$(PIF2) \quad (x \hookrightarrow y)_s \alpha \mu \text{ و } ((x \odot y) \hookrightarrow z)_r \alpha \mu \text{ نتیجه دهد } (x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu,$$

$$(PIF3) \quad (x \rightarrow y)_s \alpha \mu \text{ و } ((y \odot x) \rightarrow z)_r \alpha \mu \text{ نتیجه دهد } (x \rightarrow z)_{T(r,s)} \beta \mu.$$

قضیه ۳-۲-۲ فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشد. در اینصورت μ یک فیلتر استلزامی

مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است. اگر و تنها اگر

$$(PIF4) \quad ((x \odot x) \hookrightarrow y)_r \alpha \mu, \text{ نتیجه دهد } (x \hookrightarrow y)_s \beta \mu$$

$$(PIF5) \quad ((x \odot x) \rightarrow y)_r \alpha \mu, \text{ نتیجه دهد } (x \rightarrow y)_s \beta \mu$$

برهان: ($\Leftarrow$) فرض کنیم $((x \odot x) \hookrightarrow y)_r \alpha \mu$ ، به ازای $x, y \in L$ و $r \in]0, 1]$ در تعریف

$$3-2-1 \text{ با جایگزاری } z = y \text{ در } (PIF2) \text{ و } (PIF3) \text{ داریم: } ((x \odot x) \hookrightarrow y)_r \alpha \mu \text{ و}$$

$$1_s = (x \hookrightarrow x)_s \alpha \mu \text{ لذا طبق } (PIF2) \text{ داریم: } (x \hookrightarrow y)_{T(r,s)} \beta \mu, \text{ به ازای هر } s \in]0, 1].$$

یعنی $(PIF4)$ درست است.

به همین ترتیب می توان ثابت کرد. $(PIF5)$ نیز برقرار است.

$$(P \Rightarrow) \text{ نشان می دهیم } (PIF2) \text{ و } (PIF3) \text{ برقرارند. فرض کنیم به ازای } x, y, z \in L$$

$$\text{ و } s \in]0, 1] \text{ داشته باشیم: } ((x \odot y) \hookrightarrow z)_r \alpha \mu \text{ و } (x \hookrightarrow y)_s \alpha \mu. \text{ چون } \mu \text{ یک}$$

$$\text{فیلتر } (\alpha, \beta)_T \text{-فازی است، پس؛ } ((x \hookrightarrow y) \odot ((x \odot y) \hookrightarrow z))_{T(r,s)} \beta \mu$$

از طرفی می دانیم که:

$$(x \hookrightarrow y) \odot ((x \odot y) \hookrightarrow z) = (x \hookrightarrow y) \odot (y \hookrightarrow (x \hookrightarrow z)) \leq$$

$$(x \hookrightarrow (x \hookrightarrow z)) = ((x \odot x) \hookrightarrow z)$$

$$\text{پس } ((x \odot x) \hookrightarrow z)_T \beta \mu \text{ و از آنجا طبق } (PIF4) \text{ داریم:}$$

$$(x \hookrightarrow z)_T \beta \mu. \text{ بنابراین } (PIF2) \text{ درست است. مشابه می توان ثابت کرد که } (PIF3) \text{ نیز درست است.}$$

بنابراین μ یک فیلتر استلزامی مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است.

نتیجه ۳-۲-۳ فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشد. μ یک فیلتر استلزامی

مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است اگر و تنها اگر

$$(PIF6) \quad (x \hookrightarrow (x \hookrightarrow y))_r \alpha \mu, \text{ نتیجه دهد } (x \hookrightarrow y)_s \beta \mu,$$

$(x \rightarrow y)_s \beta \mu$ نتیجه دهد $(x \rightarrow (x \rightarrow y))_r \alpha \mu$ (PIF ν).

برهان. با در نظر گرفتن روابط $(x \odot x) \hookrightarrow y = x \hookrightarrow (x \hookrightarrow y)$ و

$(x \odot x) \rightarrow y = x \rightarrow (x \rightarrow y)$ و استفاده از قضیه ۳-۲-۲ بدست می آید.

قضیه ۳-۲-۴ فرض کنیم μ و ϑ دو فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشند، به طوریکه $\vartheta \subset \mu$. اگر μ یک

فیلتر استلزامی مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی باشد، آنگاه ϑ نیز یک فیلتر استلزامی مثبت $(\alpha, \beta)_T$ -فازی

است.

برهان. فرض کنیم ϑ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشد و $(x \odot x) \hookrightarrow y)_r \alpha \vartheta$. قرار

میدهیم $u = (x \odot x) \hookrightarrow y$. در اینصورت $u_r \alpha \vartheta$ و از اینرو

$$((x \odot x) \hookrightarrow (u \rightarrow y))_r \alpha \mu = (u \rightarrow ((x \odot x) \hookrightarrow y))_r \alpha \mu = \lrcorner_r \alpha \mu$$

چون μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی است داریم: $(x \hookrightarrow (u \rightarrow y))_r \alpha \mu$ ، یعنی:

$$(u \rightarrow (x \hookrightarrow y))_r \alpha \vartheta. \text{ چون } \mu \subset \vartheta \text{ پس } (u \rightarrow (x \hookrightarrow y))_r \alpha \vartheta$$

از اینرو $(x \hookrightarrow y)_r \beta \vartheta$ پس (PIF φ) برقرار است. مشابه می توان ثابت کرد (PIF δ) نیز برقرار

است. در نتیجه بنابر قضیه ۳-۲-۲، ϑ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L است.

فصل ۴

نتایج دیگر در باب فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ - فازی

در این فصل شرایط معادل دیگری برای فیلترهای استلزامی $(\alpha, \beta)_T$ -فازی ارائه را بر اساس فصل سوم ارائه می دهیم. مطالب این فصل نیز توسط مولف تهیه و تدوین شده اند.

قضیه ۴-۱-۱ فرض کنیم μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon \vee q)_T$ -فازی از L باشد. در اینصورت μ یک فیلتر

استلزامی $(\epsilon, \epsilon \vee q)_T$ -فازی است اگر به ازای هر $x, y \in L$ گزاره های زیر برقرار باشند:

$$(1) \mu(x \hookrightarrow z) \geq T(\mu((x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z), 1/2)$$

$$(2) \mu(x \rightarrow z) \geq T(\mu((x \odot z^{\sim}) \rightarrow y), \mu(y \rightarrow z), 1/2)$$

بعلاوه عکس قضیه در صورتی که $T = \wedge$ درست است.

برهان ($\Leftarrow$) فرض کنیم μ یک فیلتر $(\epsilon, \epsilon \vee q)_T$ -فازی باشد ولی (۱) برقرار نباشد (فرض خلف). در

اینصورت $x, y, z \in L$ وجود دارند بطوریکه:

$$(*) \mu(x \hookrightarrow z) < T(\mu((x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z), 1/2)$$

این ایجاب می کند که:

$$\mu(x \hookrightarrow z) < T(\mu(x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z)$$

دو حالت زیر را در نظر می گیریم:

$$\text{الف) } T(\mu(x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z) < 1/2$$

در اینصورت می توان $t \in]0, 1[$ را چنان انتخاب نمود که

$$\mu(x \hookrightarrow z) < T(t, t) \leq t < T(\mu(x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z)$$

پس $t < 1/2$ ، $\mu(y \hookrightarrow z) > t$ و $\mu((x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y) > t$ ، لذا

$$\mu(x \hookrightarrow z) + T(t, t) \leq t + t < 1$$

یعنی $\overline{\mu}_{\epsilon \vee q, T(t, t)}(x \hookrightarrow z)$ ، که یک تناقض است.

ب) فرض کنیم، $T(\mu(x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z) \geq 1/2$ ، چون طبق (*)

$$\mu(x \hookrightarrow z) < 1/2 \text{ برای } t \in]0, 1/2[\text{ بطوریکه:}$$

در $(y \hookrightarrow z)_t \in \mu$ و $((x \odot z^-) \hookrightarrow y)_t \in \mu$ داریم: $\mu(x \hookrightarrow z) < T(t, t) \leq t < 1/2$

حالی که $\overline{EV} q \mu_{T(t,t)}(x \hookrightarrow z)$ و این یک تناقض است. پس فرض خلف باطل و حکم (۱) برقرار

است. مشابه می توان (۲) را نیز ثابت کرد.

($\Rightarrow$) فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی بوده که در گزاره های (۱) و (۲) صدق کند، و به

ازای $s, t \in]0, 1]$ داشته باشیم $(x \odot z^-) \hookrightarrow y)_r \in \mu$ و $(y \hookrightarrow z)_t \in \mu$. در این صورت

$$\mu(x \hookrightarrow z) \geq \mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) \wedge \mu(y \hookrightarrow z) \wedge 1/2 \geq r \wedge s \wedge 1/2$$

اگر $r \wedge s > 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \hookrightarrow z) + r \wedge s > 1$ لذا $\mu(x \hookrightarrow z)_{r \wedge s} q \mu$.

اگر $r \wedge s \leq 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \hookrightarrow z) \geq r \wedge s$ و لذا $\mu(x \hookrightarrow z)_{r \wedge s} \in \mu$. پس در هر صورت

$$\mu(x \hookrightarrow z)_{r \wedge s} \in EV q \mu$$

به همین ترتیب می توان ثابت کرد که اگر $(y \rightarrow z)_t \in \mu$ ، $((x \odot z^-) \rightarrow y)_r \in \mu$ ، آنگاه

$$\mu(x \rightarrow z)_{r \wedge s} \in EV q \mu$$
 بنابراین μ یک فیلتر استلزامی $(E, EV q)_T$ -فازی است.

نتیجه ۴-۱-۲ هر فیلتر استلزامی $(E, \beta)_T$ -فازی در شرایط (۱) و (۲) از قضیه ۴-۱-۱

صدق میکند.

برهان: بنابر قضیه ۲-۱-۹، هر فیلتر $(E, \beta)_T$ -فازی، هر فیلتر $(E, EV q)_T$ -فازی است. از طرفی

طبق قضیه ۴-۱-۱، هر فیلتر استلزامی $(E, EV q)_T$ -فازی نیز در دو شرط (۱) و (۲) صدق

می کند. پس اثبات تمام است.

قضیه ۴-۱-۳ فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشد. اگر $\mu_t \neq \emptyset$ ($t \in [1/2, 1]$) یک

فیلتر استلزامی باشد، آنگاه به ازای هر $x, y, z \in L$ داریم:

$$(1) \mu(x \hookrightarrow z) \vee 1/2 \geq T(\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z))$$

$$(2) \mu(x \rightarrow z) \vee 1/2 \geq T(\mu((z^- \odot x) \rightarrow y), \mu(y \rightarrow z))$$

بعلاوه عکس قضیه برای $T = \wedge$ درست است.

برهان. (۱) فرض کنیم (۱) برقرار نباشد (فرض خلف). پس وجود دارند $x, y, z \in L$ به طوریکه

$$\mu(x \hookrightarrow z) \vee 1/2 < T(\mu((x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z))$$

$t \in [0, 1]$ چنان وجود دارد که:

$$\mu(x \hookrightarrow z) \vee 1/2 < t < T(\mu((x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z))$$

در نتیجه $1/2 \leq t$ ، $\mu((x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y) > t$ و $\mu(y \hookrightarrow z) > t$ که ایجاب می کند

$(x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y \in \mu_t$ و $(y \hookrightarrow z) \in \mu_t$ و از آنجا داریم: $x \hookrightarrow z \in \mu_t$ و این یعنی

$\mu(x \hookrightarrow z) > t$ که تناقض است. لذا فرض خلف باطل و حکم (۱) برقرار است.

مشابها میتوان (۲) را نیز ثابت کرد.

($\Rightarrow$) فرض کنیم (۱) و (۲) برقرار باشند. و $t \in (1/2, 1]$ و $x, y, z \in L$ چنان باشند که

$$\mu((x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y) \geq t \text{ و } (x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y \in \mu_t \text{ و } y \hookrightarrow z \in \mu_t$$

$$\mu(y \hookrightarrow z) \geq t \text{ این ایجاب می کند که؛}$$

$$\mu(x \hookrightarrow z) \vee 1/2 \geq \mu((x \odot z^{\sim}) \hookrightarrow y) \wedge \mu(y \hookrightarrow z) \geq t$$

$$\mu(x \hookrightarrow z) \geq t \text{، یعنی } (x \hookrightarrow z) \in \mu_t$$

به همین صورت می توان ثابت کرد که اگر $(z^- \odot x) \rightarrow y \in \mu_t$ و $y \rightarrow z \in \mu_t$ ، آنگاه

$$x \rightarrow z \in \mu_t$$

در نتیجه به ازای $t \in (1/2, 1]$ ، μ_t یک فیلتر استلزامی است.

قضیه ۴-۱-۴ فرض کنیم F زیرمجموعه ای ناتهی از L باشد. زیرمجموعه فازی μ از L را چنین

تعریف می کنیم:

$$\begin{cases} \mu(x) \geq 1/2, & x \in F \\ \mu(x) = 0 & x \notin F \end{cases}$$

در اینصورت μ یک فیلتر استلزامی $(\alpha, \in V q)_T$ - فازی است. اگر و تنها اگر F یک فیلتر استلزامی باشد. $(\alpha \neq \in \wedge q)$

برهان ($\Leftarrow$) ابتدا فرض می کنیم F یک فیلتر استلزامی از L باشد و μ $(\alpha, \in V q)_T$ و $(x \odot z \sim) \hookrightarrow y$ و $(y \hookrightarrow z)_S \alpha \mu$ نشان می دهیم μ $(x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \beta$ برای این منظور دو حالت زیر را در نظر می گیریم:

الف) $\alpha = \in$ در اینصورت $r \geq \mu((x \odot z \sim) \hookrightarrow y)$ و $s \geq \mu(y \hookrightarrow z)$ که از آنجا طبق تعریف μ داریم: $\mu((x \odot z \sim) \hookrightarrow y) \geq 1/2$ و $\mu(y \hookrightarrow z) \geq 1/2$. پس $(x \hookrightarrow z \sim) \hookrightarrow y \in F$ و $y \hookrightarrow z \in F$

چون F فیلتر استلزامی است، پس $x \hookrightarrow z \in F$ و در نتیجه $\mu(x \hookrightarrow z) \geq 1/2$

حال اگر $T(r, s) \leq 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \hookrightarrow z) \geq T(r, s)$ و لذا $(x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in \mu$

اگر $T(r, s) > 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \hookrightarrow z) + T(r, s) > 1$ در نتیجه $(x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} q \mu$

در هر صورت $(x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in V q \mu$

ب) اگر $\alpha = q$ ، آنگاه:

$$\mu(y \hookrightarrow z) + s > 1 \text{ و } \mu((x \odot z \sim) \hookrightarrow y) + r > 1$$

در نتیجه: $\mu(y \hookrightarrow z) > 1 - s \geq 0$ و $\mu((x \odot z \sim) \hookrightarrow y) > 1 - r \geq 0$

لذا از تعریف μ نتیجه می شود که $\mu(y \hookrightarrow z) \geq 1/2$ و $\mu((x \odot z \sim) \hookrightarrow y) \geq 1/2$

در نتیجه $(x \odot z \sim) \hookrightarrow y \in F$ و $y \hookrightarrow z \in F$ چون F فیلتر استلزامی است، لذا $x \hookrightarrow z \in F$

اینرو $\mu(x \hookrightarrow z) \geq 1/2$

حال اگر $T(r, s) \leq 1/2$ ، آنگاه $\mu(x \hookrightarrow z) \geq T(r, s)$ و اگر $T(r, s) > 1/2$ ، آنگاه:

$$\mu(x \hookrightarrow z) + T(r, s) > 1 \text{ از اینرو } (x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in V q \mu$$

حالت $\alpha = \in V q \mu$ از حالت های (۱) و (۲) نتیجه می شود.

بطور مشابه می توان ثابت کرد که اگر $\mu_{\alpha}(y \rightarrow z)_s$ و $\mu_{\alpha}((z^- \odot x) \rightarrow y)_r$ ، آنگاه

$\mu_{EV} q_{T(r,s)}(x \rightarrow z)$ پس μ یک فیلتر استلزامی $(\alpha, EV q)_T$ - فازی از L است.

($\Rightarrow$) اگر μ یک فیلتر $(\alpha, EV q)_T$ - فازی از L باشد ($\alpha \in \{E, q, EV q\}$)، آنگاه

$F = \text{Supp}(\mu)$ از طرفی طبق قضیه ۲-۱-۱۰، F نیز یک فیلتر استلزامی از L است.

قضیه ۴-۱-۵ هر فیلتر استلزامی $(q, EV q)_T$ - فازی در شرایط زیر صدق می کند:

$$\mu(x \hookrightarrow z) \geq T(\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z), 1/2) \quad (1)$$

$$\mu(x \rightarrow z) \geq T(\mu((z^- \odot x) \rightarrow y), \mu(y \rightarrow z), 1/2) \quad (2)$$

برهان (۱) فرض کنیم μ یک فیلتر استلزامی $(q, EV q)_T$ - فازی از L باشد. ولی عناصری مانند

$x, y, z \in L$ وجود داشته باشند که:

$$\mu(x \hookrightarrow z) < T(\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z), \frac{1}{2})$$

دارد $r \in]0, 1]$ به طوریکه

$$1 - T(\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y), \mu(y \hookrightarrow z), 1/2) <$$

$$T(r, r) \leq$$

$$r < 1 - \mu(x \hookrightarrow z)$$

در این صورت داریم:

$$1 - \mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) < r$$

$$1 - \mu(y \hookrightarrow z) < r$$

به عبارتی $1 + \mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) + r > 1$ و $1 + \mu(y \hookrightarrow z) + r > 1$ از اینرو

$$\mu_{r,q}(y \hookrightarrow z) \text{ و } \mu_{r,q}((x \odot z^-) \hookrightarrow y)$$

از طرفی: $1 < \mu(x \hookrightarrow z) + T(r, r)$ و $\mu(x \hookrightarrow z) < T(r, r)$ و این یعنی

$\mu_{EV} q_{T(r,r)}(x \hookrightarrow z)$ که با فرض مسئله در تناقض است. پس فرض خلف باطل است و شرط (۱)

برقرار است. مشابهها ثابت می شود، شرط (۲) نیز درست است.

قضیه ۴-۱-۶ فرض کنیم μ یک فیلتر $(\alpha, \beta)_T$ -فازی از L باشد:

الف) اگر $\mu_r \neq \emptyset$ یک فیلتر استلزامی از L باشد، آنگاه μ یک فیلتر استلزامی $(E, EV q)_T$ -فازی است. (برای هر $r \in]0, 1/2]$)

بعلاوه عکس این قضیه در صورتی که $T = \wedge$ درست است.

ب) اگر $\mu_r^q \neq \emptyset$ یک فیلتر استلزامی از L باشد، آنگاه μ یک فیلتر استلزامی $(E, q)_T$ -فازی از L است. (برای هر $r \in]1/2, 1]$)

بعلاوه عکس این قضیه در حالتی که $T = \wedge$ درست است.

ج) اگر $\mu_r^{EVq} \neq \emptyset$ یک فیلتر استلزامی از L باشد، آنگاه μ یک فیلتر استلزامی $(E, EV q)_T$ -فازی است. ($r \in]0, 1]$).

عکس قضیه برای $T = \wedge$ درست است.

برهان الف) ($\Leftarrow$) فرض کنیم $(x \odot z^-) \hookrightarrow y)_r \in \mu$ و $(y \hookrightarrow z)_s \in \mu$ ، به ازای

$x, y, z \in L$ و $r, s \in]0, 1/2]$. در این صورت،

$$y \hookrightarrow z \in \mu_s \subseteq \mu_{T(r,s)} \text{ و } (x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_r \subseteq \mu_{T(r,s)}$$

چون $\mu_{T(r,s)}$ فیلتر استلزامی است پس $x \hookrightarrow z \in \mu_{T(r,s)}$ که نشان می دهد

$$(x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in \mu \text{ و } (x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in EV q \mu$$

به همین صورت میتوان ثابت کرد که اگر $(z^- \odot x) \rightarrow y)_r \in \mu$ و $(y \rightarrow z)_s \in \mu$ ، آنگاه

$$(x \rightarrow z)_{T(r,s)} \in EV q \mu \text{ در نتیجه } \mu \text{ یک فیلتر استلزامی } (E, EV q)_T \text{-فازی است.}$$

الف) ($\Rightarrow$) فرض کنیم $(x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_t$ و $y \hookrightarrow z \in \mu_t$ در این صورت

$$x \hookrightarrow z \in \mu_t \text{ و لذا } \mu(x \hookrightarrow z) \geq \mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) \wedge \mu(y \hookrightarrow z) \wedge \frac{1}{4} \geq t \wedge \frac{1}{4} = t$$

با چنین استدلالی می توان نشان داد که اگر $(z^- \odot x) \rightarrow y \in \mu_t$ و $y \rightarrow z \in \mu_t$ ، آنگاه

$$x \rightarrow z \in \mu_t \text{ در نتیجه } \mu \text{ یک فیلتر استلزامی است.}$$

(ب) ($\Leftarrow$) فرض کنیم $\mu_r^q \neq \emptyset$ یک فیلتر استلزامی از L بوده و به ازای $x, y, z \in L$ داشته باشیم:

$$\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) \geq r \text{ و } (y \hookrightarrow z)_s \in \mu \text{ و } ((x \odot z^-) \hookrightarrow y)_r \in \mu$$

$$\mu(y \hookrightarrow z) \geq s \text{ پس } \mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) + r > r + r > 1$$

$$\mu(y \hookrightarrow z) + s \geq s + s > 1 \text{ یعنی } \mu_r^q \subseteq \mu_s^q \text{ و } (x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_r^q \text{ و } y \hookrightarrow z \in \mu_s^q$$

چون $\mu_s^q \subseteq \mu_{T(r,s)}^q$ و $\mu_r^q \subseteq \mu_{T(r,s)}^q$ در نتیجه $x \hookrightarrow z \in \mu_{T(r,s)}^q$ و این یعنی

$$\mu(x \hookrightarrow z) > 1 - T(r, s) \geq T(r, s) \text{ از طرفی چون } \mu(x \hookrightarrow z) + T(r, s) > 1$$

پس $(x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in \mu$.

با فرض $(z^- \odot x) \hookrightarrow y)_r \in \mu$ و $(y \hookrightarrow z)_s \in \mu$ می توان ثابت کرد که

$(x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in \mu$ ، که نشان می دهد μ یک فیلتر $(E, q)_T$ -فازی استلزامی است.

(ب) ($\Rightarrow$) مانند قسمت الف انجام می شود.

(ج) ($\Leftarrow$) فرض می کنیم μ_r^{EVq} یک فیلتر استلزامی از L باشد و $(x \odot z^-) \hookrightarrow y)_r \in \mu$ و

$$(y \hookrightarrow z)_s \in \mu \text{ به ازای } x, y, z \in L \text{ و } r, s \in]0, 1[\text{ در این صورت:}$$

$$y \hookrightarrow z \in \mu_s \subseteq \mu_{T(r,s)}^{EVq} \text{ و } (x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_r \subseteq \mu_{T(r,s)} \subseteq \mu_{T(r,s)}^{EVq}$$

$$(x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in \mu_{T(r,s)}^{EVq} \text{ بنابراین } (x \hookrightarrow z)_{T(r,s)} \in \mu^{EVq}$$

با چنین استدلالی درستی دومین ویژگی از تعریف فیلتر استلزامی $(E, EV q)_T$ -فازی را میتوان

بررسی کرد.

پس μ یک فیلتر استلزامی $(E, EV q)_T$ -فازی از L است.

(ج) ($\Rightarrow$) درستی این قسمت از قضیه ۴-۱-۶ نتیجه می شود.

۴-۲ فیلترهای استلزامی $(E \wedge q, \beta)_T$ - فازی

قضیه ۴-۲-۱ اگر μ یک فیلتر استلزامی $(E \wedge q, \beta)$ -فازی از L باشد، آنگاه $\mu_{\frac{1}{2}} \neq \emptyset$ یک فیلتر

استلزامی از L است، که $\mu_{\frac{1}{2}} = \{x \in L : \mu(x) > 1/2\}$ و $\beta \in \{E \wedge q, E\}$.

اثبات: فرض می کنیم که $\mu_{1/2} \neq \emptyset$ و $(x \odot z) \hookrightarrow y \in \mu_{1/2}$ و $y \hookrightarrow z \in \mu_{1/2}$ در

$$\text{نتیجه } \mu(y \hookrightarrow z) > 1/2 \text{ و } \mu((x \odot z) \hookrightarrow y) > 1/2 \text{ و}$$

$$\mu(y \hookrightarrow z) + 1/2 > 1 \text{ و } \mu((x \odot z) \hookrightarrow y) + 1/2 > 1 \text{ یعنی}$$

$$(y \hookrightarrow z)_{1/2} \in \Lambda q \mu \text{ و } ((x \odot z) \hookrightarrow y)_{1/2} \in \Lambda q \mu \text{ چون طبق فرض داریم:}$$

$$(x \hookrightarrow z) \in \mu_{1/2} \beta \mu \text{ در نتیجه } (x \hookrightarrow z)_{1/2} \in \mu_{1/2}$$

مشابها می توان ثابت کرد که اگر $(z \odot x) \rightarrow y \in \mu_{1/2}$ و $y \rightarrow z \in \mu_{1/2}$ آنگاه

$$x \rightarrow z \in \mu_{1/2} \text{ در نتیجه } \mu_{1/2} \text{ یک فیلتر استلزامی است.}$$

قضیه ۴-۲-۲ هر فیلتر استلزامی $(\epsilon \wedge q, \epsilon)$ -فازی در شرایط زیر صدق می کند.

$$(1) \mu((x \odot z) \hookrightarrow y) \wedge \mu(y \hookrightarrow z) \leq \mu(x \hookrightarrow z) \vee 1/2$$

$$(2) \mu((z \odot x) \rightarrow y) \wedge \mu(y \rightarrow z) \leq \mu(x \rightarrow z) \vee 1/2$$

برهان. (۱) فرض کنیم $x, y, z \in L$ چنان وجود داشته باشند که:

$$\mu((x \odot z) \hookrightarrow y) \wedge \mu(y \hookrightarrow z) = r > \mu(x \hookrightarrow z) \vee 1/2 \text{ (فرض خلف).}$$

$$\text{در نتیجه } r > 1/2 \text{ و } \mu((x \odot z) \hookrightarrow y) \geq r \text{ و } \mu(y \hookrightarrow z) \geq r \text{ و } \mu(x \hookrightarrow z) < r$$

$$\text{از اینرو } 1 > 2r \geq \mu((x \odot z) \hookrightarrow y) + r \geq 2r > 1 \text{ و } \mu(y \hookrightarrow z) + r \geq 2r > 1 \text{ پس}$$

$$\mu_r \in \Lambda q \mu \text{ و } ((x \odot z) \hookrightarrow y)_r \in \Lambda q \mu \text{ و } (y \hookrightarrow z)_r \in \Lambda q \mu \text{ اما } (x \hookrightarrow z) \notin \mu_r$$

که یک تناقض است. پس فرض خلف باطل و گزاره (۱) درست است.

با استدلالی مشابه درستی (۲) را نیز میتوان تحقیق کرد.

قضیه ۴-۲-۳ فرض کنیم μ زیرمجموعه فازی از L باشد. اگر μ یک فیلتر استلزامی $(\epsilon \wedge q, \epsilon)$ -فازی

باشد، آنگاه $\mu_r \neq \emptyset$ ($r \in]1/2, 1[$) یک فیلتر استلزامی از L است، و اگر $\mu_r \neq \emptyset$

($1/2 -]0, 1[$) یک فیلتر استلزامی باشد، آنگاه μ یک فیلتر استلزامی $(\epsilon \wedge q, \epsilon)$ -فازی

است.

برهان ($\Leftarrow$) فرض کنیم برای $x, y, z \in L$ و $r \in]1/2, 1]$ داشته باشیم:

$$\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) \geq r \text{ در نتیجه } y \hookrightarrow z \in \mu_r \text{ و } (x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_r$$

$$\mu(y \hookrightarrow z) \geq r \text{ و } \mu(y \hookrightarrow z) \geq r \text{ طبق قضیه ۴-۲-۲ داریم:}$$

$$\mu(x \hookrightarrow z) \vee 1/2 \geq \mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) \wedge \mu(y \hookrightarrow z) \geq r$$

از طرفی چون $r > 1/2$ لذا $r > 1/2$ در نتیجه $\mu(x \hookrightarrow z) \geq r$ و $x \hookrightarrow z \in \mu_r$

و به همین شکل می توان ثابت کرد اگر $(z^- \odot x) \hookrightarrow y \in \mu_r$ و $y \rightarrow z \in \mu_r$ ، آنگاه

$x \rightarrow z \in \mu_r$ پس یک فیلتر استلزامی است.

($\Rightarrow$) فرض کنیم $r \in]0, 1] - 1/2$ و $\mu_r \neq \emptyset$ یک فیلتر استلزامی از L باشد، و

$$(y \hookrightarrow z)_s \in \mu \text{ و } ((x \odot z^-) \hookrightarrow y)_r \in \mu$$

در این صورت $\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) + r > 1$ ، $\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) \geq r$

$$(r, s \neq 1/2) \cdot \mu(y \hookrightarrow z) + s > 1 \text{ و } \mu(y \hookrightarrow z) \geq s$$

اگر $r, s > 1/2$ ، آنگاه $r \wedge s > 1/2$ و لذا $(x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_{r \wedge s}$ و $y \hookrightarrow z \in \mu_{r \wedge s}$

چون $\mu_{r \wedge s}$ یک فیلتر استلزامی است، در نتیجه $(x \hookrightarrow z)_{r \wedge s} \in \mu$.

مشابهاً اگر $(z^- \odot x) \hookrightarrow y \in \mu_r$ و $(y \rightarrow z)_s \in \mu$ ، می توان ثابت کرد که:

$$x \rightarrow z \in \mu_{r \wedge s}$$

حال اگر $r, s < 1/2$ ، آنگاه $r \wedge s < 1/2$ و چون $\mu_{r \wedge s}$ یک فیلتر استلزامی است.

پس از $(x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_r$ و $y \hookrightarrow z \in \mu_s$ نتیجه می شود $(x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_{r \wedge s}$.

و $y \hookrightarrow z \in \mu_{r \wedge s}$ در نتیجه $x \hookrightarrow z \in \mu_{r \wedge s}$ ، یعنی $(x \hookrightarrow z)_{r \wedge s} \in \mu$.

همچنین می توان ثابت کرد که اگر $(z^- \odot x) \hookrightarrow y \in \mu_r$ و $(y \rightarrow z)_s \in \mu$ ، آنگاه

$$(z^- \odot x) \hookrightarrow y \in \mu_r \text{ و } y \rightarrow z \in \mu_{r \wedge s} \text{ و لذا } x \rightarrow z \in \mu_{r \wedge s}$$

در نتیجه $(x \rightarrow z)_{r \wedge s} \in \mu$ - فازی است.

۳-۴ فیلترهای استلزامی (q, β) - فازی

قضیه ۳-۴-۱ فرض کنیم μ یک فیلتر استلزامی (q, ϵ) - فازی از L باشد. در اینصورت $\mu_r^\alpha = \emptyset$ یا

μ_r^α یک فیلتر استلزامی از L است که $r \in]1/2, 1]$ و $\alpha \in \{\epsilon, q\}$.

برهان: فرض می کنیم $r \in]1/2, 1]$ ، $\mu_r \neq \emptyset$ و به ازای $x, y, z \in L$

$(x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_r$ و $y \hookrightarrow z \in \mu_r$ پس $\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) \geq r$ و

$\mu(y \hookrightarrow z) \geq r$ و چون $r > 1/2$ لذا $r > r + r > 1$

در نتیجه $\mu(y \hookrightarrow z) + r > 1$ و $(x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_r$ و $(y \hookrightarrow z)_r q \mu$ که نشان

می دهد $(x \hookrightarrow z)_r \in \mu$ ، یعنی $x \hookrightarrow z \in \mu_r$.

به طور مشابه ثابت می شود که اگر $(x \odot z^-) \hookrightarrow y \in \mu_r$ و $x \hookrightarrow z \in \mu_r$ ، آنگاه

$x \hookrightarrow z \in \mu_r$.

حال چون $r > 1/2$ لذا از $\mu(x) \geq r$ نتیجه می شود $2r > 1$ ، یعنی اگر

$x \in \mu_r$ ، آنگاه $x \in \mu_r^q$ ، بنابراین $\mu_r^\epsilon \subseteq \mu_r^q$. از اینرو بنابر قضیه ۱-۳-۶ μ_r^q نیز یک فیلتر

استلزامی است.

قضیه ۳-۴-۲ اگر μ یک فیلتر استلزامی (q, ϵ) - فازی باشد، آنگاه $Supp \mu$ فیلتر استلزامی است.

برهان. فرض کنیم $(x \odot z^-) \hookrightarrow y \in Supp \mu$ و $y \hookrightarrow z \in Supp \mu$ در نتیجه:

$\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) > 0$ و $\mu(y \hookrightarrow z) > 0$. بنابراین وجود دارند $r, s \in]0, 1]$ به طوری که

$\mu((x \odot z^-) \hookrightarrow y) + r > 1$ و $\mu(y \hookrightarrow z) + s > 1$ ، پس $x \hookrightarrow z \in \mu_{r \wedge s}$ ، یعنی

$\mu(x \hookrightarrow z) > r \wedge s > 0$. در نتیجه $x \hookrightarrow z \in Supp \mu$ به طور مشابه می توان ثابت کرد

اگر $(z^- \odot x) \hookrightarrow y \in Supp \mu$ و $y \hookrightarrow z \in Supp \mu$ ، آنگاه $x \hookrightarrow z \in Supp \mu$

قضیه ۳-۴-۳ زیرمجموعه فازی μ از L یک فیلتر استلزامی (q, ϵ) - فازی است اگر و تنها اگر به ازای

هر $x \in Supp(\mu)$ داشته باشیم: $\mu(x) = 1$

برهان $\Leftarrow$ فرض کنیم μ یک فیلتر استلزامی (q, ϵ) -فازی بوده و $x \in \text{Supp}(\mu)$ چنان وجود

داشته باشد که $\mu(x) < 1$ در نتیجه برای هر $y \in \text{Supp}(\mu)$ اگر $y \leq x$ ، آنگاه

$\mu(y) > 0$ و همچنین $\mu(y, q) > 0$ ، در حالیکه $\mu(x, \bar{q}) < 1$ ، که یک تناقض است. پس به ازای

هر $x \in \text{Supp}(\mu)$ ، $\mu(x) = 1$.

($\Rightarrow$) فرض کنیم $\mu((x \odot \tilde{z}) \hookrightarrow y)_r q$ و $\mu(y \hookrightarrow z)_s q$ در اینصورت

$\mu((x \odot \tilde{z}) \hookrightarrow y) > 1 - r > 0$ و $\mu(y \hookrightarrow z) > 1 - s > 0$. پس

$(x \odot \tilde{z}) \hookrightarrow y \in \text{Supp}(\mu)$ و $y \hookrightarrow z \in \text{Supp}(\mu)$ و لذا طبق فرض داریم:

چون $\mu((x \odot \tilde{z}) \hookrightarrow y) = 1 = \mu(y \hookrightarrow z)$ یک فیلتر استلزامی از L است لذا

پس $x \hookrightarrow z \in \text{Supp}(\mu)$ و $\mu(x \hookrightarrow z) = 1 > r \wedge s > 0$. بنابراین

$(x \hookrightarrow z)_{r \wedge s} \in \mu$. بطور مشابه می توان ثابت نمود که اگر $\mu((z^- \odot x) \rightarrow y)_r q$

و $\mu(y \rightarrow z)_s q \in \mu$ ، آنگاه $\mu(x \rightarrow z)_{T(r,s)} \in \mu$ در نتیجه μ یک فیلتر استلزامی (q, ϵ) -فازی است.

قضیه ۴-۳-۴ زیرمجموعه فازی μ از L یک فیلتر استلزامی (q, ϵ) -فازی است اگر و تنها اگر یک

فیلتر استلزامی $(q, \epsilon \wedge q)$ -فازی از L باشد.

برهان ($\Leftarrow$) به وضوح هر فیلتر $(q, \epsilon \wedge q)$ -استلزامی یک فیلتر استلزامی (q, ϵ) -فازی است.

($\Rightarrow$) فرض کنیم μ یک فیلتر استلزامی (q, ϵ) -فازی از L باشد و به ازای $r, s \in]0, 1[$ و

$x, y, z \in L$ ، $\mu((x \odot \tilde{z}) \hookrightarrow y)_r q$ و $\mu(y \hookrightarrow z)_s q$ در نتیجه

$\mu((x \odot \tilde{z}) \hookrightarrow y) > 1 - r \geq 0$ و $\mu(y \hookrightarrow z) > 1 - s \geq 0$. که نشان

می دهد $(x \odot \tilde{z}) \hookrightarrow y \in \text{Supp}(\mu)$ و $y \hookrightarrow z \in \text{Supp}(\mu)$. پس $x \hookrightarrow z \in \text{Supp}(\mu)$

و در نتیجه $\mu(x \hookrightarrow z) = 1$.

بنابراین $\mu(x \hookrightarrow z) \geq r \wedge s$ و $\mu(x \hookrightarrow z) + r \wedge s > 1$ و این یعنی $(x \hookrightarrow z)_{r \wedge s} \in \mu$.

مشابه می توان نشان داد که اگر $(y \rightarrow z)_s q\mu$ و $(z^- \odot x) \rightarrow y)_r q\mu$ آنگاه

$$(x \leftrightarrow z)_{T(r,s)} q\mu$$

نتیجه ۴-۳-۵ هر فیلتر استلزامی (q, ϵ) -فازی یک فیلتر استلزامی (q, q) -فازی است.

برهان. می دانیم هر فیلتر استلزامی $(q, \epsilon \wedge q)$ -فازی یک فیلتر استلزامی (q, q) -فازی است. از

طرفی هر فیلتر استلزامی (q, ϵ) -فازی نیز یک فیلتر استلزامی $(q, \epsilon \wedge q)$ -فازی است پس حکم

مسئله محقق است.

منابع

- [١] Bardossy.A.and Duckstein,L.(١٩٩٥).Fuzzy rule-based modeling wit application to geophysical. InBiological and engineering system . ١^sEd,CRC and Boca Raton, Fl,USA
- [٢] P.Bahls,J.Cole,N.Galatos,P.Jipsen,C.Tsinakis,Cancellative residuated lattices,Algebra Universalis ٥٠(٢٠٠٣),٨٣-١٠٦
- [٣] D.Busneag,D.Piciu,on the lattice of filters of a pseudo BL-algebra,Journal of Multiple Valued Logic and SoftComputing,vol.X(٢٠٠٦),١-٣٢
- [٤]G.Georgescu,L.Leus tean,some classes of pseudo BL-algebras,J.Aust Math.٧٣(٢٠٠٢)١٢٧-١٥٣
- [٥] C.S.Hoo,S.Sessa,Implicative and Boolean ideal in MV- algebras. Math,Jap.٣٩(١٩٩٤)٢١٥-٢١٩
- [٦] A.Iorgescu,Classes of pseudo BCK—algebras,Part١-٥,IMAR,(٢٠٠٤)
- [٧] K.Iseki, S.Tanaka,Ideal theory of BCK-algebras,Math.Jap.٢١(١٩٧٦)٣٥١-٣٦٦
- [٨] W.Krull,Mathematische Zeitschrift,vol.٢٨(١٩٢٨),pp.٤٨١-٥٠٣
- [٩] E.P.Klement and R.Mesiar, Logical,Algebraic, Analitic and Probabilistic Aspects of Triangular Norms.Netherlands,٢٠٠٥
- [١٠]Ksko.B.(١٩٩٢).Neural networks and Fuzzy systems.١^sEd.,prentice- Hall, Englewood cliffs,N.J
- [١١]L.Z.Liu,K.T.Li,Fuzzy Boolean and positive implicative filters of BL-algebras,Fuzzy sets syst. ١٥٢(٢٠٠٥)٣٣٣-٣٤٨
- [١٢] L.Liu,K.Li,Boolean filters and positive implicative filters of residuated lattices.Iforn Sci. ١٧٧(٢٠٠٧)٥٧٢٥-٥٧٣٨
- [١٣] A.Di Nola,G.Georgescu,A.Iorgelescu,pseudo BL-algebras,PartI,mult. Val.Logic ٨ (٢٠٠٢)٦٧٣-٧١٦
- [١٤] A.Di Nola,G.Georgescu,A.Iorgulescu,Pseudo BL-algebras,Part I ,Multiple Valued Logic ٨(٢٠٠٢),٦٧٣-٧١٤

[۱۵] H. One, Structural logics and residuated lattices, an introduction, ۵۰ Years of Studia

Logica, Trends in Logic, Kluwer Academic Publisher, ۲۱(۲۰۰۳), ۱۹۳-۲۲۸

[۱۶] J. Rachunek, A non-commutative generalization of MV-algebra, Czech. Math

J. ۵۲(۱۲۷)(۲۰۰۲) ۲۲۵-۲۷۳

[۱۷] Russel, S.O., and Campbell, P.F. (۱۹۹۶). "Reservoir operating rules with fuzzy

programming." J. Water Resour. plan, Manage., ۱۲۳(۳), ۱۶۵-۱۷۰

[۱۸] E. Turunen, Boolean deductive systems of BL-algebras, Arch. Math.

Logic ۴۰(۲۰۰۱) ۴۶۷-۴۷۳

[۱۹] M. Ward, R.P. Dilworth, Residuated lattices, Transactions of the American

Mathematical Society ۴۵(۱۹۳۹), ۳۳۵-۳۵۴

[۲۰] تشنه لب . م. صفارپور، وافیونی، د. (۱۳۷۸) - سیستم های فازی و کنترل فازی، دانشگاه خواجه نصیر طوسی، تهران

واژه نامه ریاضی

Associative	شرکت پذیر
Absolute	مطلق
Algebraic multiplication	ضرب جبری
Add	جمع کردن
Boolean	بولی
Binary operation	عملگردوتائی
Boundary	کرانه
Bivariant	دومتغییری
Closure	بستار
Common factor	عامل مشترک
Commutative	جابجایی
Corollary	نتیجه
Complete	کامل
Decomposable	تجزیه پذیر
Decrease	نزول
Denumerable	قابل شمارش

Directly	مستقیماً
Distribution	توزیع پذیری
Element of set	عنصر مجموع
Embed	نشانیدن
Empty	تهی
Enumerably infinite	نامتناهی شمارش پذیر
Equality	برابری
Factor	عامل
Finite	متناهی
First element	عنصر ابتدا
Fix	ثابت
Formula	فرمول
Function	تابع
Fuzzy point	نقطه فازی
Fuzzy subset	زیرمجموعه فازی
Ideal	ایده آل
Infinity	بی نهایت
Largest	بزرگترین
Least amount	کوچکترین مقدار
Negative numbers	اعداد منفی
Satisfy	صدق کردن
Set of values	مجموعه مقادیر

Table

جدول

Weak

خفيف - ضعيف

Abstract

This thesis organized of four chapters.

The first chapter defines the basic definitions and the results on residuated lattices.

It also discusses some of its properties.

Chapter two discusses $(\alpha, \beta)_T$ -fuzzy filters on residuated lattices and introduces some of its properties that we are use.

Chapter three of this research studies $(\alpha, \beta)_T$ – *fuzzy implicative and* $(\alpha, \beta)_T$ -fuzzy positive implicative and $(\alpha, \beta)_T$ -fuzzy Boolean filters by using patterns of implicative filters and positive implicative filters and Boolean filters and presents some basic properties of this fuzzy filters.

In the following parts of chapter three and chapter four of this mentioned.

Properties are presented by the researcher.

Key words: residuated lattice, filter, fuzzy filter

Shahrood University of Technology

Faculty math

Group pure math

generalized fuzzy filters in residuated lattices

Zeinolabedin Mohammadi

Supervisors: Dr. Ebrahim Hashemi and Dr. Mahmood Bakhshi

Date: autumn 2012